मनीषाले फिल्म खेल्ने पृष्ठ ६

शनिबारको

राजधानी

ग्राहक प्रति

काठमाडौं, धरान र बुटवलबाट एकैसाथ प्रकाशित

लोकप्रिय राष्ट्रिय दैनिक राजधानी

☎ ग्राहक बन्नु परेमा

☎ नवीकरण गर्नु परेमा

☎ ठेगाना परिवर्तन भएमा

र पत्रिका नियमित नआए

सिधा सम्पर्क 5546300, बिहान १० बजे देखि ५ बजेसम्म Ext: 112, 108

काठमाडौं । वर्ष १५ अंक २१६ काठमाडौं, शनिबार २ माघ २०७२, नेपाल संवत् ११३६ । www.rajdhani.com.np । Email rajdhaninews@gmail.com । RAJDHANI Nepali National Daily । Kathmandu, Saturday 16 January 2016 । पृष्ठ : ८ मूल्य रु. ५/-

शीर्ष नेतालाई राष्ट्रपतिको दिवाभोज

काठमाडौं/रास- राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले मकर संक्रान्तिको अवसरमा शनिवार व्यवस्थापिका-संसद्मा प्रतिनिधित्व गरेका राजनीतिक दलका शीर्ष नेतालाई राष्ट्रपति निवासमा दिवाभोजको आयोजना गरेकी छन् ।

सो अवसरमा राष्ट्रपतिले माघी पर्वको शुभकामना व्यक्त गरेकी थिइन् । 'राष्ट्रपतिले माघी पर्वको अवसरमा संसद्मा प्रतिनिधित्व गरेका दलका नेतालाई सहदम्पती दिवाभोजका लागि आमन्त्रण गरेकी हुन् । कार्यक्रममा शुभकामना आदानप्रदान भयो,' राष्ट्रपति भण्डारीका स्वकीय सचिव भेषराज अधिकारीले जानकारी दिए ।

सो अवसरमा उपराष्ट्रपति नन्दबहादुर पुन, प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, उपप्रधानमन्त्रीहरू, पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल, नेपाली कांग्रेसका उपसभापति रामचन्द्र पौडेल, नेकपा (एमाले) का महासचिव ईश्वर पोखरेल, नेपाल मजदूर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे, तराई-मधेस लोकतान्त्रिक पार्टीका अध्यक्ष महन्थ ठाकुर, सद्भावना पार्टीका सहअध्यक्ष लक्ष्मणलाल कर्ण सहभागी थिए । त्यस्तै, राप्रपाका नेता डा. प्रकाशचन्द्र लोहनी, जनजागरण पार्टी नेपालका अध्यक्ष लोकमणि ढकाललगायत सहभागी थिए ।

माघीको अवसरमा थारू कल्याणकारिणी सभाले शुक्रवार दशरथ रंगशालामा आयोजना गरेको थारू माघी महोत्सवमा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई मौलिक वेशभूषा पहिऱ्याउँदै थारू अगुवा । **तस्बिर : सत्यन श्रेष्ठ/राजधानी**

कार्यदलको प्रस्तावमाथि शीर्ष तहमा छलफल

आज शीर्ष बैठक

शुरोजंग पाण्डे/काठमाडौं

प्रमुख तिन दल र संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चाद्वारा गठित संयुक्त कार्यदलले तयार पारेको प्रस्तावमाथि प्रमुख तिन दलका शीर्ष नेताहरूबिच छलफल हुने भएको छ । मोर्चाको ११ बुँदे मागका सम्बन्धमा संयुक्त कार्यदलको तहमा भइरहेको गृहकार्यपछि तयार पारिएको प्रस्तावमाथि प्रमुख तिन दलले छलफल गर्ने तयारी गरेका हुन् ।

सहमतिका लागि कार्यदलका नेताहरूले शुक्रवार सिंहदरबारमा छलफल गरी अनौपचारिक प्रस्ताव तयार पारेका छन् । तर, सहमतिको प्रस्तावका विषयमा भने कार्यदलका सदस्यहरूले कुनै प्रतिक्रिया जनाएका छैनन् । यसअघि नै सञ्चार माध्यमलाई छलफलका क्रममा भइरहेको विकासक्रम जानकारी नगराउने सहमति गरेका कार्यदलका नेताहरूले शुक्रवारको छलफल पनि सकारात्मक भएको भन्दै थप प्रतिक्रिया जनाउन चाहेनन् । बैठकपछि कार्यदलका सदस्य रहेका एमाओवादी महासचिव कृष्णबहादुर महराले छलफल सकारात्मक दिशामा अघि बढेको प्रतिक्रिया दिए ।

'छलफल सकारात्मक दिशामा अघि बढेको छ, भोलि तिन दलीय शीर्ष बैठकमा पनि थप छलफल हुन्छ,' महासचिव महराले भने । बैठकमा तिन दलको तर्फबाट कार्यदलका सदस्यहरूले भने आगामी ४ माघभित्र सहमति गर्ने र त्यसपछि संसद्मार्फत संविधान संशोधन प्रक्रिया अघि बढाउने निर्णय भइसकेको जानकारी गराएका थिए । जवाफमा मोर्चाका नेताहरूले सीमांकन हेरफेरका सन्दर्भमा अझै तिन दलको तर्फबाट मूर्त कुरा नआएको भन्दै त्यस्तो शैलीबाट सहमति हुन नसक्ने धारणा राखेका थिए ।

बैठकपछि तराई मधेस लोकतान्त्रिक पार्टीका नेता हृदयेश त्रिपाठीले तिन दलको तर्फबाट कार्यदलका सदस्यहरूले पछिल्लो निर्णय अवगत गराए पनि अहिलेसम्मको छलफलबाट अझै सहमतिको आधार नभेटिएको बताए । 'अहिलेसम्मको छलफलबाट सहमति भइहाल्ने स्थिति देखिएको छैन, उहाँहरूले ४ माघभित्र भन्नुभएको छ तर नभए पनि केही प्रलय हुँदैन,' त्रिपाठीले भने । (बाँकी पृष्ठ २ मा)

अझै टुंगिएन पदाधिकारी विवाद

भुवन शर्मा/काठमाडौं

नेपाली कांग्रेसको १३औं महाधिवेशनको तिथि नजिकिँदै जाँदा पार्टीभित्र पदाधिकारी थप्ने विवाद पनि निकै चर्किएको छ । आगामी १३औं महाधिवेशनबाट विधान संशोधन गरी पदाधिकारी थप गर्ने गृहकार्यमा संस्थापन पक्ष लागेपछि विवाद बढेको हो ।

सभापति सुशील कोइरालाकै योजनामा पदाधिकारी संख्या थप गर्ने गृहकार्य भएपछि वरिष्ठ नेता शेरबहादुर देउवासहित उनी पक्षधर नेताले ठाडै अस्वीकार गरेका छन् । कोइरालाले महाधिवेशनमा आफूलाई सहज बनाउन पदाधिकारी थप्न लागेको देउवा पक्षको बुझाइ छ । पदाधिकारीको विवाद बढ्दै गएपछि विधान संशोधन समितिका सदस्यहरूले शुक्रवार साँझ शीर्ष नेताहरूसंग छलफल गरेका छन् । छलफलमा समितिका सदस्यहरूले समितिले अहिलेसम्म गरेका काम र सहमतिको विषयमा जानकारी गराएका छन् । समितिमा आएका सुझावहरूबारे पनि सदस्यहरूले शीर्ष नेताहरूलाई जानकारी गराएका छन् ।

नयाँ विधानमा पदाधिकारी थप्ने या नथप्ने विषयमा पनि समितिका सदस्यहरूले शीर्ष नेताहरूसंग छलफल गरेका थिए । सो क्रममा वरिष्ठ नेता शेरबहादुर देउवा र देउवा पक्षीय नेताहरूले पदाधिकारी थप्न नसकिने अडान लिएका थिए भने संस्थापन पक्षका नेताहरूले सात सहमहामन्त्री र तिन उपसभापति राख्नुपर्ने अडान लिएका थिए । यसैगरी, केन्द्रीय समितिको आकार बढाउने कि नबढाउने भन्ने विषयमा पनि छलफल भएको थियो । यस्तै, सभापतिको अधिकार कति राख्ने, पदाधिकारी र केन्द्रीय सदस्यहरू मनोनयन गर्ने अधिकार सभापतिलाई दिने कि हटाउने भन्ने विषयमा पनि विधान संशोधन समितिका सदस्यहरूले शीर्ष नेताहरूसंग छलफल गरेका थिए । तर, विवादति कुनै पनि विषयमा निष्कर्ष आउन नसकेको एक नेताले बताए । विधान संशोधन समितिले यस विषयमा छलफल गरी पुनः शीर्ष नेताहरूसंग छलफल गर्ने गरी बैठक टुंगिएको थियो ।

'शीर्ष नेताहरूसंग हामीले अहिलेसम्म भएका छलफल र प्रगतिबारे जानकारी गराएौं । समितिमा आएका सुझावहरूबारे पनि अवगत गराएौं तर हामी कुनै पनि निष्कर्षमा पुगेनौं,' बैठकपछि विधान संशोधन समितिका सदस्य डा. प्रकाशशरण महतले राजधानीसंग भने । विवाद बढेपछि अब पदाधिकारी थप्ने कि नथप्ने भन्ने विषयलाई शीर्ष नेताहरूले नै टुंग्याउने भएका छन् । 'पदाधिकारीको विषयमा अब शीर्ष नेताहरूले नै टुंगो लगाउनुहुन्छ । हामीले उहाँहरूलाई समितिमा आएका रायहरू जानकारी गराउनेछौं,' समितिकी अर्की सदस्य पुष्पा भुसालले राजधानीसंग भनिन् ।

समस्याको निकास दिन भन्दै केही दिनअघि विधान संशोधन समितिको बैठक धुलिखेलमा बसेको थियो । विवादित विषयमा समितिका सदस्यहरू नै फरकफरक कित्तामा उभिएका छन् । सभापति कोइरालानिकट आनन्दप्रसाद ढुंगाना नेतृत्वको सो समितिमा बालकृष्ण खाँड, डा. प्रकाशशरण महत, महेन्द्र यादव, पुष्पा भुसाललगायतका नेताहरू सदस्य छन् । तर, उनीहरूबिच नै मतैक्य हुन नसक्दा विवाद थप चर्किएको हो । संस्थापन पक्षले आकांक्षीलाई व्यवस्थापन गर्न पदाधिकारी थप्न लागेपछि देउवा पक्ष निकै आक्रामक रूपमा विरुद्धमा उभिएको छ । पदाधिकारी थप गर्दा संस्थापनलाई जित्न सहज हुने भएकाले पनि सो प्रस्ताबविरुद्ध देउवा पक्ष रहेको छ । पदाधिकारी थप नहुँदा संस्थापनलाई आकांक्षी मिलाउन नसक्ने र देउवा पक्षले सहजै जित्ने अनुमान कांग्रेसभित्र रहेको छ ।

एक दिनमै हट्यो फुटसल प्रतिबन्ध

टपेन्द्र कार्की/काठमाडौं

नेपाल प्रहरीले उपत्यकामा सञ्चालित फुटसलमा लगाएको प्रतिबन्ध २४ घन्टा नबित्दै फुकुवा गरेको छ । युवाहरूको दुर्व्यसनी स्थल बनेको भन्दै महानगरीय प्रहरी परिसर काठमाडौंले बिहीवार लगाएको अनिश्चितकालीन प्रतिबन्ध शुक्रवार दिउँसोबाटै फुकुवा गरेको हो ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंमा शुक्रवार भएको छलफलमा फुटसल सञ्चालकहरू प्रशासनको आग्रहलाई स्वीकार गर्न तयार भएपछि प्रतिबन्ध फुकुवा भएको थियो । जिल्ला प्रशासनमा सञ्चालकहरूले १८ बुँदे सहमति गरेका छन् । छलफलमा व्यवसायीहरूले कानुनको परिधिमा रहेर व्यवस्थित रूपले फुटसल सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् । १८ बुँदे सहमतिमा एक महिनाभित्र सीसीटिभी राख्ने, शौचालयको व्यवस्था हुनुपर्ने, तिन महिनाभित्र साउन्ड प्रुफ बनाउने, शुल्क सार्वजनिक गर्ने, खेलाडीको बिमा गर्नेलगायत उल्लेख छ । प्रहरीले नियमन र अनुगमन गर्ने व्यवस्थासहित फुटसलहरू पुनः सञ्चालनमा आउने जानकारी दिएको छ । प्रहरीले बिहीवार एक्कासि फुटसलहरू बन्द गराएको थियो । काठमाडौं उपत्यकामा ५१ ओटा फुटसल सञ्चालनमा छन् । प्रहरीले छिमेकीको उजुरी परेको र बिकृति बढेको भन्दै फुटसल बन्द गराएपछि व्यवसायीहरू छलफलका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय पुगेका थिए ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालयले सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीको नेतृत्वमा मापदण्ड तयार गर्न टिम बनाएको छ । महानगरीय प्रहरी परिसर काठमाडौंका प्रमुख प्रहरी बरिष्ठ उपरीक्षक (एसएसपी) बिक्रम सिंह थापाले फुटसल सञ्चालकहरू कानुनको परिधिमा रही व्यवस्थित ढंगले सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएपछि प्रतिबन्ध फुकुवा गरिएको जानकारी दिए । 'फुटसलमा बिहानदेखि बेलुकासम्म युवाहरू रहने र त्यहाँ बिकृतिको अखडा हुने खतरा मात्र नभएर केही स्थानबाट आएका प्रमाणहरूले पनि यसलाई व्यवस्थित बनाउन कडाइ गर्नुपरेको हो,' एसएसपी थापाले राजधानीसंग भने ।

सञ्चालकहरूले १५ दिनभित्रमा घरेलु उद्योग र स्थानीय निकायलगायत सम्बन्धित कार्यालयमा अनिवार्य दर्ता गर्नुपर्ने, खेल खेल्दा छिमेकीलाई बाधा अवरोध तथा होहल्ला गर्न नपाउने व्यवस्था गरिएको छ । (बाँकी पृष्ठ २ मा)

कति सम्भव छ नेपालमा पेट्रोलियम खानी ?

नेपालको जुन भूभागमा पेट्रोलियम पदार्थ रहेको अनुमान गरिएको छ, भारत र पाकिस्तानका त्यस्तै शृंखलामा पर्ने भूभागमा डिजेल र पेट्रोल खानी भेटिएका छन् । पाकिस्तानमा नेपालको जस्तै चुरे पर्वत शृंखलामा पर्ने पाट्वर बेसिन क्षेत्रमा तेलको उत्खनन भइरहेको छ । भारतले पनि चुरे शृंखलामुनि विभिन्न क्षेत्रबाट तेल निकालिरहेको छ ।

सविन शर्मा/काठमाडौं

नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको खानी छ कि छैन होला ? धेरै नेपालीको दिमागमा अहिले यस्तै प्रश्न उठिरहेको छ। अहिलेसम्म पनि इन्धनमा परनिर्भर सरकार र जनतामा भारतीय नाकाबन्दीपछि खेन्पुपरेको इन्धन सास्तीपछि बल्ल धेरैको दिमागमा नेपालभित्रै पेट्रोलियम पदार्थ होला कि नहोला भन्ने कौतूहलता बढेको छ । अध्येताहरू भन्छन्, 'नेपालभित्रै पेट्रोलियम पदार्थको खानी छ तर विस्तृत अनुसन्धान गर्न बाँकी छ ।'

खानी तथा भूगर्भ विभागका अनुसार नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको सम्भावना प्रचुर छ । ३५ वर्षअघि नै तराईको अधिकांश क्षेत्रबाट पेट्रोलियम पदार्थ उत्खनन गर्न सकिने तथ्य बाहिर आएको हो । यस विषयमा अध्ययन गर्न खानी विभागमा पेट्रोलियम अन्वेषण परियोजना पनि स्थापना गरिएको छ । तर, परियोजनाले गरेका प्रयासहरू सफल हुन सकेका छैनन् । 'हामीले नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको सम्भावना भएका क्षेत्रहरू पहिचान गरेका छौं तर सयौं मिटर जमिनमुनि भएको पेट्रोलियम पदार्थ ड्रिल गरेर भए/नभएको पुष्टि गर्न अझै सकेका छैनौं,' परियोजनाका प्रमुख भृगुभैंदड डा. सोमनाथ सापकोटा भन्छन् ।

सापकोटाका अनुसार यसका लागि ठुलो बजेट आवश्यक पर्छ । तर, अबौं बजेट लगाउन न सरकार तयार भएको छ, न कुनै बिदेशी कम्पनी नै अघि सरेका छन् । परियोजनाले नेपालको चुरेमुनिका सबै तराईको भू-भागबाट पेट्रोलियम पदार्थको उत्खनन हुन सक्ने अनुमान गरेको छ । पेट्रोलियम बन्ने स्रोत पहाडी भूभाग हो । चुरे सिल्ड क्षेत्रमा पर्छ ।

तराईबाट उत्खनन गर्न सकिने भएकाले त्यसलाई रिजर्भायरका रूपमा मानिएको छ । (बाँकी पृष्ठ २ मा)

थारू कल्याणकारिणी सभाद्वारा शुक्रवार दशरथ रंगशालामा आयोजित थारू माघी महोत्सवको अवसरमा आयोजित सांस्कृतिक कार्यक्रममा सहभागी प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, नृत्य प्रस्तुत गर्दै युवती र परिवार बनाउँदै थारू महिला। तस्बिर : सत्यन श्रेष्ठ/राजधानी

आजदेखि पुनर्निर्माण महाअभियान

रमेश लम्साल, हरि लामिछाने/रासस

गोरखा भूकम्पबाट भत्किएका संरचनाको पुनर्निर्माण तथा नवनिर्माणको जिम्मा पाएको राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणले शनिवारदेखि पुनर्निर्माणसम्बन्धी महाअभियान सुरु गर्दै छ।

प्रमुख दलहरूबिचको खिचातानीका कारण प्राधिकरण गठनमा ढिलाइ भएको हो। भूकम्प गएको नौ महिनापछि मात्रै पुनर्निर्माण तथा नवनिर्माणको कार्य शानिवारदेखि आरम्भ गर्न लागिएको छ। २ माघ १९९० का दिन दिउंसो २ बजे भूकम्प गएको दिन पारेर प्राधिकरणले वैशाख १२ को भूकम्पबाट भत्किएका संरचनाको पुनर्निर्माण महाअभियानका सञ्चालन गर्न लागेको छ।

प्राधिकरणले भूकम्प सुरक्षा दिवसको दिनदेखि नै पुनर्निर्माणको काम सुरु गर्न चाहेको हो। राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसमेतलाई विश्वासमा लिएर आगामी १२ वैशाख २०७३ सम्ममा भूकम्प प्रभावित प्रत्येक गाविस/नगरपालिकामा पुनर्निर्माण कार्य सुरु गरिसक्ने योजना सरकारले अघि सारेको छ ।

अभियानकै क्रममा आवास निर्माणका लागि विभिन्न दात् निकायबाट प्राप्त हुने अनुदान परिचालनका लागि विस्तृत विवरणको सर्वेक्षण गर्नुपर्ने प्रावधान रहेबमोजिम हाल दोलखा र रसुवामा राष्ट्रिय तथ्यांक विभागले सर्वेक्षण कार्य सुरु गरेको प्राधिकरणले जनाएको छ।

प्राधिकरणले भूकम्पपछिको पुनर्निर्माणको खाका र प्राप्त अनुदानवारे अन्तर्राष्ट्रिय दात् समुदायलाई जानकारीसमेत गराइसकेको छ। तिन हप्ताभित्र प्रभावित १४ जिल्लामा प्रतिजिल्ला १ सय जना इन्जिनियर र १ सय जना समुदाय परिचालक गरी करिब ३ हजार तथ्यांक संकलनमा जुट्ने भएका छन्।

राष्ट्रपति रानीपोखरी, प्रधानमन्त्री बुडमतीमा

प्राधिकरणका कार्यवाहक सचिव मधुसूदन अधिकारीले पुनर्निर्माणसम्बन्धी कार्ययोजनाअनुसार राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी रानीपोखरी र प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले लिच्छवीकालीन ऐतिहासिक बस्ती बुडमतीबाट पुनर्निर्माण अभियान आरम्भ गर्नेछन्।

प्राधिकरणका विज्ञ सदस्य एवं पूर्वसचिव किशोर थापा काठमाडौंको मुटु रानीपोखरीको गुरुयोजनाअनुसार नै पुनर्निर्माणको काम सुरु गर्न लागिएको बताउँछन्। पुनर्निर्माण सामान्य अवस्थामा भन्दा पनि विशिष्ट अवस्थामा

यही माघभित्र सर्वेक्षण सम्पन्न भएका गाविसवाट क्रमशः आवास निर्माण कार्य अगाडि बढाउने तयारी गरिएको प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुशील ज्ञवालीले जानकारी दिए । पुनर्निर्माणलाई तीव्रता दिने सन्दर्भमा निर्माणकर्मीलाई गाउं स्तरमै घर निर्माणसम्बन्धी तालिम औपचारिक तथा अनौपचारिक रूपमा सुरु गरिएको छ।

प्राधिकरणले पहिलो चरणमा स्थानीय तहमा उपलब्ध निर्माणकर्मी, दोस्रो चरणमा स्थानीय इच्छुक व्यक्ति र तेस्रो चरणमा भूकम्प प्रभावित क्षेत्रबाहिर रहेका निर्माणकर्मीलाई तालिम प्रदान गर्नेछ। निर्माणका काम गुणस्तरीय र मापदण्डअनुसार हुन सकोस् भनेर अनुगमन गर्ने प्रयोजनका लागि भूकम्प अतिप्रभावित क्षेत्रमा छ र प्रभावित अन्य जिल्लाका लागि एक स्थानमा गरी जम्मा सातओटा उपक्षेत्रीय कार्यालय खडा गर्ने निर्णयसमेत गरिसकिएको छ। पुनर्निर्माण ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार प्रत्येक जिल्लामा 'जिल्ला समन्वय समिति' गठन गरी सचिवालय स्थापना गर्ने र आवास पुनर्निर्माण कार्यमा स्थानीय जनतालाई सहयोग पुऱ्याउन निश्चित गाविस/नगरपालिकालाई समेटी पायक पर्ने स्थानमा स्रोत केन्द्र स्थापना गरिनेछ।

प्राधिकरणले भूकम्प प्रभावित जिल्लाका प्रत्येक निर्वाचन क्षेत्रमा प्रत्यक्ष निर्वाचित सांसदको नेतृत्वमा राष्ट्रिय पुनर्निर्माण परामर्श परिषद् गठन गर्नेछ। प्रमुख राजनीतिक दलको सहमतिमा नै परिषद् गठन गरिने भएकाले पुनर्निर्माणको काम प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढ्ने विश्वास लिइएको छ। पुनर्निर्माण प्राधिकरणले पुनर्निर्माण कार्यको समग्र नीति निर्धारण गर्ने र वित्तीय स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने कार्य गर्नेछ। पुनर्निर्माण कार्यको कार्यान्वयन सम्बद्ध मन्त्रालय र सोअन्तर्गतका निकायमार्फत सम्पादन गराइने कार्यकारी अधिकृत ज्ञवालीले जानकारी दिए । एक महिनाभित्र गाउंगाउंमा अभियान

प्राधिकरणले भवन क्षति सर्वेक्षणका लागि आगामी १० दिनभित्र ५ सय र एक महिनाभित्र १ हजार ५ सय इन्जिनियरलाई गाउंगाउंमा पठाउने तयारी गरेको छ।

भूकम्प प्रभावित क्षेत्रका जनतालाई पैसा दिएर मात्र भूकम्प प्रतिरोधी घर तथा आवास निर्माण हुन सक्ने धारणा राख्नुहुने कार्यकारी अधिकृत ज्ञवाली स्थानीय जनताको सहयोगविना अगाडि बढाउन लागिएकाले सबै सरोकार भएका पक्षले विशेष ध्यान दिनुपर्ने र सहभागी हुनुपर्नेमा उनको जोड छ।

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयका सचिव अर्जुनबहादुर कार्की भूकम्पका कारण आफ्नो मन्त्रालयअन्तर्गत ४ अर्व ५५ करोड रुपैयांको क्षति भएको जानकारी दिंदै पुनर्निर्माणका लागि ४ अर्व ५२ करोड रुपैयां लाग्ने बताउँछन्। दोलखा-सिंगेटी, धादिङबेंसी-आरुघाट र अरनिको राजमार्गको पुनर्निर्माणको काम चालू आवदेखि नै सुरु गरिनेछ।

पुनर्निर्माणको काम अगाडि बढ्न नसक्ने भएकाले जनपरिचालन गर्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याउँछन्। ज्ञवालीले भने, 'पैसा मात्रै दिएर हुन्न, स्थानीय जनतालाई विश्वासमा लिएर काम गर्नुपर्छ। जनपरिचालन गरेर पुनर्निर्माणमा अपनत्व जगाउनुपर्छ। तब मात्र भूकम्प प्रतिरोधी संरचना निर्माण हुन सक्छ।'

गत वैशाख १२ को भूकम्प र त्यसपछिको परकम्पबाट भत्किएका संरचनाको पुनर्निर्माण र नवनिर्माणका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले आर्थिक सहयोग र सहलियत दरको ऋण सहायता गरी ४ खर्व १० अर्व रुपैयांको प्रतिबद्धता जनाएको थियो । त्यसमध्ये ९१ अर्व रुपैयांको सम्झौता भइसकेको छ। त्यसमा ३ खर्व बराबरको सहायताको कार्यक्रम आउन बांकी रहेको प्राधिकरणले जनाएको छ । भूकम्पमा परेर ८ हजार ८ सय ९१ व्यक्तिको मृत्यु हुनुका साथै २२ हजार २ सय व्यक्ति घाइते भएका थिए ।

त्यस्तै, ६ लाख ८ हजार १ सय ५५ घर पूर्ण तथा २ लाख ९८ हजार ९ सय ९८ हजार घरगोठ आंशिक रूपमा क्षति भएका थिए । विद्यालय, अस्पताल, स्वास्थ्य चौकीसमेत गरी २ हजार ६ सय ८७ सरकारी भवन पूर्ण तथा ३ हजार ७ सय ७६ कार्यालयमा आंशिक क्षति पुगेको थियो ।

प्राधिकरणलाई पुनर्निर्माणको आवश्यकता यकिन गरी प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, नीति, बजेट तथा कार्यक्रम र आयोजना स्वीकृत गर्ने, कार्यविधि बनाई पुनर्निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा प्राप्त गर्ने तथा पुनर्निर्माणको कामलाई आर्थिक पुनःस्थापनासंग जोडेर लैजान सक्ने अधिकार प्रदान गरिएको छ। पुनर्निर्माणका लागि प्राधिकरणको छुट्टै कोष हुने व्यवस्था छ ।

सरकारले बजेटमा विनियोजन गरेको रकममध्ये मन्त्रालयगत रूपमा ४९ अर्व रुपैयां बराबरको कार्यक्रम सुरु भइसकेको प्राधिकरणले जनाएको छ ।

झन्डै एक वर्षपछि खुलेको रत्नपार्कको चहलपहलमा कमी

अञ्जली रम्तेल/रासस

काठमाडौंको मुटुमा रहेको रत्नपार्क पुनर्निर्माणका लागि भन्दै करिब एक वर्ष बन्द गरिएको थियो । त्यसयता रत्नपार्कको नयाँ स्वरूप र साजसज्जाका कारण मानिसको आगमनमा उल्लेख्य वृद्धि भएको थियो ।

तर, भारतको नाकाबन्दीका कारण इन्धन अभावलगायतका समस्या भएपछि अहिले रत्नपार्कमा मानिसको चहलपहल घटेको रत्नपार्क व्यवस्थापन एकाइ समितिका सहायक प्रमुख उमेश भण्डारी बताउँछन् ।

नाकाबन्दी अघिसम्म दैनिक नौ सयको हाराहारीमा अवलोकनकर्ता आउनेमा अहिले घटेर ५ सय पनि नपुग्ने उनको दावी छ। पहिले दैनिक २५ हजार रुपैयांसम्म टिकटवाट रकम संकलन हुने गरेकोमा अहिले घटेर १२ हजार रुपैयां पुगेको तथ्यांक उनले दिए ।

रत्नपार्कमा विद्यार्थी र सर्वसाधारण गरी दुई प्रकारका टिकट लिन सकिन्छ। विद्यार्थीका लागि १५ र सर्वसाधारणका लागि २५ रुपैयांको टिकट लिनुपर्ने हुन्छ ।

नाकाबन्दीकों असरपछि अवलोकनकर्ताको संख्यामा वृद्धि हुन नसकेको बताउँदै उनले भने, 'अहिले चिसोका कारण पनि मानिस कम आउन थालेका हुन् । रत्नपार्क खुल्नेबित्तिकै यसको नयाँ स्वरूप हेर्नका लागि आउनेको संख्या निकै भए पनि अहिले निकै कम छ।'

नयाँ स्वरूपमा रत्नपार्क खुलेको समयमा त्यहाँ फोटो खिन्न, घाम ताप्न अनि भेटघाटका लागि गन्तव्य बनाउनेको संख्या राम्रै थियो,' उनले भने ।

पछिल्लो समय यही वर्षको असार १५ गतेबाट खुलेको रत्नपार्कमा शनिवारका दिन आउने मानिसको संख्यामा निकै वृद्धि हुने गरेको थियो। समितिका अनुसार शनिवार प्रायले भेट्ने थलोका रूपमा रत्नपार्कलाई लिने भएको सो दिन ३० हजार रुपैयांभन्दा बढीको टिकट बिक्री हुने गर्दथ्यो ।

पुनर्निर्माण हुनुअघि व्यवस्थित रूपमा पार्क सञ्चालन नभएका कारण पार्क क्षेत्रमा अनैतिक क्रियाकलापसमेत हुने गरेको भनेर व्यापक जनगुनासो आउन थालेपछि समितिले यसलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालनमा ल्याएको हो। त्यसअघि पार्क प्रवेशका लागि टिकटको व्यवस्था गरिएको थिएन ।

सडक विस्तारअघि ४३ रोपनीमा फैलिएको पार्क अहिले ४० देखि ४२ रोपनीमा सीमित छ। समितिले पार्क अवलोकनका लागि आउनेलाई इन्टरनेटको सुविधा समेत दिने उद्देश्यले निःशुल्क बाइफाई सेवाका लागि 'टेन्डर' समेत आह्वान गरिसकेको छ। यसका साथै पार्कभित्रै चमेना गृह, शौचालय लगायतका सेवा प्रदान गर्ने क्रममा रहेको समितिका सहायक प्रमुख भण्डारीले जानकारी दिए ।

'राजधानीको केन्द्रमा रहेको सो पार्कलाई व्यवस्थित र सुन्दर बनाई नमुना पार्क बनाउन सोहीअनुसारका कार्यक्रम तय भएको छ,' उनले भने ।

२०६२/६३ सालको आन्दोलनका क्रममा पार्कभित्र राखिएका तत्कालीन बहामहारानी रत्नको सालिकसमेत तोडफोड गरिएको थियो । पार्कको पुनर्निर्माणपछि रत्नको सालिक भने राखिएको छैन ।

तत्कालीन राजा महेन्द्रले आफ्नी रानी रत्न राज्यलक्ष्मी शाहको नाममा निर्माण गर्न लगाएको सो रत्नपार्क २०५८ देखि निर्माण सुरु भएर २०२१ सालमा मात्र सम्पन्न भएको थियो ।

कति...

विभिन्न वैज्ञानिक आधारहरूलाई पछ्याएर विभागले पेट्रोलियमको सम्भावनालाई पुष्टि गर्ने गरी भौगर्भिक एक्सरेलगायत विभिन्न अध्ययन सकेको छ। त्यसैका आधारमा ती क्षेत्रमा पेट्रोलियम पदार्थ पाइने सम्भावना विभागले वाहिर ल्याइसकेको छ ।

यस्ता अध्ययनका आधारमा सम्भावित भूभागलाई १० ओटा ब्लकमा विभाजन गरिएको छ। ती ब्लकहरूमा पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषण र उत्खननका लागि विभागले छुट्टाछुट्टै विदेशी कम्पनीलाई अनुमति दिएको थियो ।

तर, सम्झौताअनुसार काम नभएपछि ती सम्झौता गत वर्ष मात्रै खारेज गरियो । १, २, ४, ६ र ७ नम्बर ब्लकमा ब्रिटिस कम्पनी केएन इनर्जीले सन् २००४ मा पाएको अनुमति खारेज भयो । यस्तै, सन् १९९८ मा ३ र ५ ब्लक अनुमति पाएको अमेरिकाको टेक्सानी रिसोर्सेस कम्पनी, सन् २०१२ मा ८ र ९ ब्लकको अनुमति पाएको संयुक्त अरब इमिरेट्सस्थित इमिरेट एसोसियट विजनेस ग्रुप र सन् २०१२ मा नै १० नम्बर ब्लकको अनुमति पाएको वीवीवीको अनुमति खारेज भएको हो । त्यसपछि पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषण र उत्खननका लागि कुनै पनि प्रस्ताव नआएपछि उत्खनन र अध्ययनका काम अघि बढ्न सकेका छैनन् ।

भारतले २०४५ सालमा लगाएको नाकाबन्दीपछि तत्कालीन सरकारले पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषणमा विशेष ध्यान दिएको थियो। त्यसैको परिणामस्वरूप १० नम्बर ब्लकमा सन् १९८५ मा अन्तर्राष्ट्रिय टेन्डरमार्फत नेदरल्यान्डको सेल ट्राइटनले मोरडका आठ स्थानमा इनार खन्ने काम सुरु गरेको थियो। उसले मोरडको बाहुनी-९ स्थित राधानगरमा ३ किलोमिटर ५ सय २० मिटर गहिरो ग्यांस कुवा खनेको अन्वेषण परियोजनाका वरिष्ठ भूगर्भविद् डा. गणेशनाथ त्रिपाठी बताउँछन्। नाकाबन्दीका कारण भारतवाट तेल ल्याउन नसकेको सो कम्पनीले सिंगापुरबाट तेल ल्याएर ग्यांस कुवा खनेको थियो ।

परियोजनाका अनुसार उसले आफूले खन्ने तयारी गरेको अन्य सात स्थानमा नखनीकनै तेल ननिस्कने भन्दै औपचारिक रूपमा नै अनुमति खारेज गरेर फर्कियो ।

अन्वेषण परियोजनाका अनुसार उसले खन्ने तयारी गरेका अन्य स्थानमा पनि खनेर र त्यहीं ठाउंमा पनि ५ सय मिटर गहिराइमा पुग्दा पेट्रोलियम पदार्थ निकाल्न सकिन्छ । उसले नाकाबन्दीमा काम गर्ने वातावरण नभएपछि तेल ननिस्कने सामान्य प्रतिवेदन मात्रै बुझाएर बाहिरिएको परियोजनाले जनाएको छ । 'सम्भावना भएको क्षेत्रमा ड्रिल गरिएको थियो, अझै केही गहिराइसम्म ड्रिल गरेको भए पेट्रोलिम पदार्थ नभेटिएला भन्न सकिन्न,' वरिष्ठ भूगर्भविद डा. त्रिपाठीले राजधानीसंग भने, 'त्यतिवेलाको सरकारको पहलमा पनि त्यति काम भएकै हो । तर, त्यसपछि पेट्रोलियमको सम्भावनालाई पस्ट्याउन सक्ने गरी उल्लेख्य काम भएका छैनन् ।'

नेपालको जुन भूभागमा अहिले पेट्रोलिम पदार्थ रहेको अनुमान गरिएको छ, भारत र पाकिस्तानका त्यस्तै शृंखलामा पर्ने भूभागमा डिजेल र पेट्रोल भेटिएका छन्। पाकिस्तानमा नेपालको जस्तै चुरे पर्वत शृंखलामा पर्ने पाट्वर वेसिन क्षेत्रमा तेलको उत्खनन भइरहेको छ। भारतले पनि चुरे शृंखलामुनि विभिन्न क्षेत्रवाट तेल निकालिरहेको छ।

नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको सम्भावनाका विषयमा अनुसन्धानसम्म पनि नसकिनुको एउटै कारण छ, वजेट । यसको अन्वेषणका लागि नै ठुलो खर्च हुन्छ । खानी तथा भूगर्भ विभागले पनि अहिलेसम्म एउटा ब्लकको अध्ययन सक्न र ड्रिलहरू गर्न कति लागत पर्छ भनेर कुनै पूर्वानुमानसम्म पनि गरेको छैन ।

सरकार त्यसमा ठुलो खर्च लाग्ने देखेपछि विस्तृत अनुसन्धानमा अघि सरेको छैन । 'आफै गर्छु' भनेर आएका विदेशी कम्पनीले पनि वातावरण नभएको भन्दै काम नगरेका हुन् । अनुसन्धानकर्ताहरू अब पनि नेपालमा भएको सम्भावनालाई नकेलाउनु भनेको अर्को नाकाबन्दीसम्म यो वहस स्थागित गरिनुसरह रहेको धारणा राख्छन् ।

'सबैका अधिकार संविधानमा'

काठमाडौं/रास- सूचना तथा सञ्चार मन्त्री शेरबन राईले ललितपुरको महालक्ष्मी नगरपालिका-१६ मा निर्मित बाम्बुले राई समाज-नेपाल (बाम्रास) को भवन शुक्रवार उद्घाटन गरे। बाम्बुले राई समाजलाई समुन्नत बनाउने, आपसी एकता कायम गर्ने र आदर्श समाज स्थापना गर्ने उद्देश्यले इमाडोलको नयाँ बस्तीमा तिन आना जमिनमा ६० लाखको लागतमा सभाहलसहित ११ कोठे भवन निर्माण गरिएको छ।

मन्त्री राईले राई जातिको पहिचान र चिनारीलाई उजागर गर्न भवन निर्माणले सघाउ पुऱ्याउने विश्वास व्यक्त गरे । जाति, भाषा, संस्कृति, भौगोलिकता, साधन र स्रोतका हिसावले विविधतायुक्त नेपाली समाजका सबै पक्षको अधिकारलाई संविधानमा स्थापित गर्ने कार्य भएको बताउँदै उनले राम्रो संविधान बनाउंदा बनाउँदै पनि केही काम अधुरा रहेकाले प्राप्त उपलब्धिको जगमा रहेर अपूरा काम पूरा गर्ने वाटो कायमै राखिएको जानकारी दिए ।

उनले भने, 'संविधान राम्रो मात्र भएर हुँदैन, त्यसको कार्यान्वयनका लागि पनि जूट्न आवश्यक छ।' संविधानभित्रै सबैले आ-आफ्नो उपस्थिति, पहिचान तथा पहुंच खोज्न आग्रह गर्दै मन्त्री राईले संविधानको कार्यान्वयनमा देखा परेका चुनौतीको सामना गर्न र सुन्दर, समृद्ध तथा विकसित राष्ट्र निर्माणमा सबै एक ढिक्का हुनुपर्ने बताए ।

कार्यदलको...

११ बुंदे मागका सम्बन्धमा दलहरूबिच सबै कुरा मिलिसके पनि सीमांकन हेरफेरसम्बन्धी मोर्चाले मागेको राजनीतिक प्रतिबद्धता र त्यसका निम्ति गठन गर्ने भनिएको राजनीतिक समितिको वैधता र कार्यविधिलाई लिएर प्रश्न उठाउंदै आएका छन् ।

एमाले, एमाओवादी र कांग्रेसले भने मोर्चासहितको सहभागितामा बन्ने समितिलाई संसद्वाट अनुमोदन गरेर या संविधानमै व्यवस्था गरेर पनि वैधता दिन सकिने प्रस्ताव गर्दै आएका छन् । यसवारे प्रमुख तिन दलले शनिवारै थप छलफल गरेर मोर्चासंगको छलफललाई निरन्तरता दिने भएका छन् ।

प्रधानमन्त्रीका प्रेस सल्लाहकार प्रमोद दाहालले कार्यदलमा भएको छलफल र गृहकार्यलाई मूर्त रूप दिंदै सहमतिको खोजी गर्न आज (शनिवार) तिन दलका शीर्ष नेताहरूको वैठक वस्न लागेको जानकारी दिए । 'कार्यदल तहमा भएको छलफललाई लिएर शनिवार शीर्ष नेताहरूविच थप छलफल हुनेछ,' दाहालले भने ।

एक दिनमै...

त्यस्तै, फुटसल खेलाउंदा जुवाडेका रूपमा खेलाउन नपाउने, फुटसल खेलाडी उत्पादन गर्नुपर्ने, ग्राउन्ड भएको स्थानमा सुर्तीजन्य र मादक पदार्थ विक्री गर्न नपाइने, मादक पदार्थ र लागू औषधजन्य पदार्थ सेवन गरेकालाई खेल्न नदिने, विद्यालय समयमा विद्यालय र विद्यार्थीहरूको अभिभावकको सिफारिसवाहेक खेलाउन नपाउने व्यवस्था पनि गरिएको छ ।

यस्तै, प्राथमिक उपचारको व्यवस्था हुनुपर्ने, सीसीटिभी अनिवार्य रूपमा जडान हुनुपर्ने, फुटसल ग्राउन्ड वरिपरि फुटसलसम्बन्धी आचारसंहिता प्रस्ट रूपमा राख्नुपर्ने, फुटसल सेवा शुल्क पारदर्शी रूपमा सर्वसाधारणको जानकारीका लागि राखिनुपर्ने, फुटसल खेलाउंदा साँझ ७ वजेसम्म मात्रै खेलाउनुपर्ने, अनुगमनको व्यवस्था गर्ने, खेल स्थानमा वाथरुम र चेन्जिङ रुमको व्यवस्था हुनुपर्ने, फुटसल सञ्चालक र सुरक्षा निकायका प्रमुखविच हरेक महिनामा वैठक वस्नुपर्ने व्यवस्था पनि गरिएको छ ।

यस्तै, तिन महिनाभित्र तेस्रो पक्षको विमा व्यवस्था मिलाउने, ज्वलि प्रदूषण नियन्त्रण प्रविधि आवश्यकताअनुसार तिन महिनाभित्र जडान गर्नुपर्ने र फुटसल सञ्चालकहरूले फुटसल सञ्चालनतर्फ व्यवस्थापन र निर्देशिका तयार पारी घरेलु उद्योगसंग समन्वय गरी तिन महिनाभित्र तयार गरी लागू गर्ने सहमति पनि भएको छ ।

SAUDI ARABIA मा रोजगार

१. कम्पनी : AL-YARMOOK EASTERN WOODEN PALLET INDUSTRY

पूर्व स्वीकृत मिति : २०७२/९/२८ चलानी नं. : ७४०१ LT. No. 147880

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	मासिक तलब SR	कैफियत
1	GENERAL CARPENTER DECOR	02	1200 34,032	

न्यूनतम योग्यता: कामचलाऊ अंग्रेजी बोल्न सक्ने, अनुभव: ८ घण्टा, म्याद: ६ दिन, उमेर: छ, लिङ्ग: पुरुष

कागजात आवश्यक: विदेश जाने कागजात, हुने रोजगारदाता कम्पनीको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नम्बर, इमेल ठेगाना, फोन नम्बर, विसा शुल्क कामदारले तिर्ने र कति लाग्ने, सेवा शुल्क: ५०००

INNOVATIVE
Human Resource Development Pvt. Ltd.
Lic. No.: 815/066/067
Kupondole, Lalitpur, Nepal, Tel : +977-1-5011693,
Fax : +9771-1-5530829, Cell : 9851065591, 9849713720,
9813240924, 9841358064, E-mail: innovative815@gmail.com

कतार र साउदी अरेबीयामा रोजगार

१. कम्पनी : KAEFER L.L.C शहर : Qatar

पूर्व स्वीकृत मिति : २०७१/९/३० चलानी नं. : ७५७५ LT. No. 150293

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	मासिक तलब QR	कैफियत
1	Foreman	05	2500 74,820	
2	Painter	10	1100 31,900	
3	Driver	10	1700 49,300	
4	Laborer	27	900 26,10	
5	INSTAL TECHNICIAN	10	1100 31,900	

२ कम्पनी : KAEFER SAUDI ARABIA शहर : Saudi Arabia

पूर्व स्वीकृत मिति : २०७१/९/३० चलानी नं. : ७५६८ LT. No. 150255

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	मासिक तलब SR	कैफियत
1	Refractory Mason	05	1400 39,200	
2	HEAVY DUTY DRIVER	05	1800 50,400	

न्यूनतम योग्यता: कामचलाऊ अंग्रेजी बोल्न सक्ने, अनुभव: ८ घण्टा, म्याद: ६ दिन, उमेर: छ, लिङ्ग: पुरुष

कागजात आवश्यक: विदेश जाने कागजात, हुने रोजगारदाता कम्पनीको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नम्बर, इमेल ठेगाना, फोन नम्बर, विसा शुल्क कामदारले तिर्ने र कति लाग्ने, सेवा शुल्क: ५०००

BAJRA HUMAN RESOURCES PVT. LTD.
G.P.O. Box: 23901, Lalitpur, Nepal, Tel : +977 1 5555823, Fax : +977 1 5543769,
E-mail : bajra_1@yahoo.com, bajrah@gmail.com,
Web : http://www.bajrahrs.com | Govt. Lic. No : 597/062/063

छोटकरी

चार विद्यार्थी तिन दिनदेखि बेपत्ता

पर्वत/रास- पर्वतका चारजना विद्यार्थी तिन दिनदेखि बेपत्ता छन् । सदरमुकाम कुश्मा बजारस्थित नारायण उच्च माविमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत कुश्मा नगरपालिका-१० का १४ वर्षीय अभिषेक शर्मा, सोही स्थानका १५ वर्षीय देवेन्द्र सार्की, कुश्मा नगरपालिका-८ का १४ वर्षीय कृष्णप्रसाद श्रेष्ठ र सोही ठाउँका १४ वर्षीय सुनिल जिसी सम्पर्कविहीन भएका हुन् ।

बुधबार विहान विद्यालयमा ट्युसन पढ्न जाने भन्दै हिंडेका उनीहरू राति अबेरसम्म पनि घर नफर्किएपछि चारैजनाको खोजी भइरहेको छ । उनीहरू विद्यालयमा पुगेको र त्यो दिन ट्युसन पढाइ नभएपछि एक्कासि सम्पर्कविहीन भएका वेपत्ता विद्यार्थीका आफन्तले बताएका छन् । बाआमाले खोजीका लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा निवेदन दिएको प्रहरी निरीक्षक दीपक पातलीले जानकारी दिए ।

मापसे गर्ने २० पक्राउ

चितवन/रास- धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र देवघाट धाममा शनिवार लागेको माघे संक्रान्ति मेलामा मापसे गरेर होहल्ला गर्ने २० जनालाई प्रहरीले पकाउ गरेको छ ।

दर्शनार्थीको सुरक्षाका लागि उनीहरूलाई पकाउ गरिएको हो । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार देवघाटधाम क्षेत्रमा मासु र मदिरा निषेधित गरिएको छ। पकाउ परेका सबैलाई जरिवाना तिराएर छाडिने बताइएको छ। यहाँ भक्तजनको सुरक्षार्थ ठुलो संख्यामा सशस्त्र र जनपद प्रहरी परिचालन गरिएको छ। देवघाट क्षेत्र विकास समितिका सदस्य टंक पौडेलले देवघाटधाम क्षेत्रमा विगतदेखि नै मदिरा निषेध गरिएको बताए ।

सुजाताले सभापतिमा उम्मेदवारी दिने

पाल्पा/रास- नेपाली कांग्रेसकी केन्द्रीय सदस्य एवं पूर्वउपप्रधानमन्त्री सुजाता कोइरालाले नेपाली कांग्रेसको महाधिवेशनमा आफू पार्टीको सभापति पदमा चुनाव लड्ने बताएकी छिन् ।

नेपाल प्रेस युनियन पाल्पाले आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै नेतृ कोइरालाले सुशील कोइराला, शेरबहादुर देउवा र रामचन्द्र पौडेल अब पार्टीको अभिभावक बनेर बस्दा कांग्रेसलाई हित हुने बताइन् ।

उनले नेपाली कांग्रेसलाई नयाँ विचार र सोचवाट अघि बढाउन युवा पुस्ता नेतृत्वमा जान आवश्यक रहेको बताइन् ।

'तराई जागरण अभियान' मोरङमा आजदेखि

राजधानी संवाददाता/मोरङ

नेकपा (एमाले) मोरङले शनिवारदेखि 'तराई जागरण अभियान' सुरु गर्ने भएको छ । तराई-मधेसमा नयाँ संविधानका विषयमा गरिएका अनावश्यक टिप्पणी र भ्रमलाई चिर्न अभियान सञ्चालन गरिने भएको हो । त्यसका लागि ५ सय ५० जना अभियन्तालाई आवश्यक सामग्रीको पाकेज सहित कार्यक्षेत्रमा खटाइने तयारी भएको छ । पार्टीका केन्द्रीय उपाध्यक्ष एवं नेपाल सरकारका उपप्रधानमन्त्री भीम रावलले एक समारोहविच अभियानको उद्घाटन गर्ने मोरङ अध्यक्ष महेश रेग्मीले बताए ।

अभियन्ताहरूलाई पार्टी विधान, निर्देशन पुस्तिका, नयाँ संविधानलगायत सामग्री समावेश गरिएको झोला प्रदान गरिनेछ । झोलामा भएका सामग्रीका आधारमा पार्टी संगठनको विचार, आन्तरिक निर्देशनका अतिरिक्त संविधानका विषयमा उठेका भ्रम, संविधानका विशेषता र प्रावधानलाई सूक्ष्म रूपले जानकारी गराइनेछ ।

झोला बोकेर 'होलटाइमर' उत्प्रेरकको जिम्मेबारीमा रहेका अभियन्ताहरूले पार्टीका टोल, बडा, गाउं र क्षेत्रका संगठनका साथै सार्वजनिक सरोकारी क्षेत्रमा समेत संविधानका विषयमा भएका अस्पष्टतालाई चिर्ने काम गर्नेछन् । विशेष गरी मधेसकेन्द्रित यो अभियानका अभियन्ताले आर्थिक, सामाजिक लगायत आमजनसरोकारका क्षेत्रको अनुगमन गरी त्यहाँ देखिएका कमीकमजोरीका विषयमा पनि जानकारी दिने र सुझाव दिने काम गर्ने जनाइएको छ ।

अभियान टोलीले सरकारी, अर्धसरकारी तथा सार्वजनिक सरोकारका सेवा प्रदायक गैर-सरकारी निकाय तथा संघसंस्थाको अवस्था, त्यहाँवाट प्रदान गरिने सेवा सुविधा, अन्याय, बेथिति, विकृति-विसंगति र गम्रा कामहरूको पनि जानकारी लिनेछन् । उनीहरूले आवश्यकता अनुसार सुझाव समेत दिनसक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

यो अभियान डेढ महिनासम्म निरन्तर रूपमा सञ्चालन हुनेछ । अभियानका दौरान हुनसक्ने समस्या समाधानका लागि पार्टी जिल्ला कमिटीले आवश्यक पहल गर्नेछ भने त्यस कामको रेखदेख गर्न उपसमिति निर्माण समेत गरिसकिएको अध्यक्ष रेग्मीले जानकारी दिए । नेकपा (एमाले) मोरङअन्तर्गत पार्टी र जनसंगठनका गरी १५५ ओटा शाखा रहेका छन् । ती प्रत्येक शाखावाट तिन/तिनजनाको उत्प्रेरक अभियन्ता टोली परिचालन गर्ने व्यवस्था गरिसकिएको छ । सबै अभियन्ता उत्प्रेरकलाई आवश्यक आधारभूत प्रशिक्षण समेत दिइसकिएको जनाइएको छ ।

यस कार्यक्रमको शनिबार स्थानीय वीरेन्द्र सभागृहबाट आरम्भ हुनेछ । त्यसका लागि पार्टीका उपाध्यक्षलगायत केन्द्रीय नेताले अभियन्ताहरूलाई आवश्यक निर्देशन, सुझाव र कार्ययोजनाका विषयमा जानकारी गराउनेछन् । यो अभियान १४ फागुनसम्मम सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरेर पार्टीलाई बुझाउनुपर्नेछ । उत्कृष्ट अभियन्तालाई अकर्षक पुरस्कारको समेत व्यवस्था गरिएको छ । १५ फागुनमा विराटनगरमा वृहत् जनसभा गरी अभियान समापन गरिने अध्यक्ष रेग्मीले बताए ।

पदाधिकारी बढाउन विधान संशोधन हुँदैन : देउवा

राजधानी संवाददाता/पोखरा

नेपाली कांग्रेसका बरिष्ठ नेता शेरबहादुर देउवाले पदाधिकारी बढाउन पार्टीको विधान संशोधन नहुने स्पष्ट पारेका छन् ।

प्रेस युनियन कास्कीले शुक्रबार पोखरामा आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै उनले भएका पदाधिकारीलाई काम दिन नसकेको वेला अन्य पदाधिकारी बढाउन विधान संशोधन गर्नुको कुनै अर्थ नहुने स्पष्ट पारेका हुन् ।

पार्टीभित्र गुटवन्दी नभई पक्ष विपक्षका रूपमा रहेको स्पष्ट पार्दै उनले भने, 'महाधिवेशनमा उम्मेदवारका लागि चुनाव लडेपछि पक्षविपक्ष भइहाल्छ, त्यसलाई गुटवन्दी भन्न मिल्दैन ।'

पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका देउवाले अन्तरिम संविधानमा भइआएका केही अधिकारसमेत संविधानमा कटौती भएको हुँदा संविधान संशोधन गरी ती कुरालाई समेट्ने र मधेसका माग पनि संशोधनमार्फत पूरा हुने बताए ।

मधेस आन्दोलनले महाधिवेशन प्रभावित हुन्छ कि भन्ने पत्रकारको जिज्ञासामा उनले मधेस आन्दोलनले महाधिवेशनलाई कुनै असर नपार्ने दावी गरे ।

सरकारको कामप्रति एमालेकै शीर्ष नेताले टिप्पणी गरिरहेका वेला कांग्रेसले आलोचना गर्नु नपर्ने देउवाको भनाइ छ । उनले भने, 'सरकारकै पार्टीले विरोध गरेका छन्, हामीले के गर्नु पऱ्यो ?' महाधिवेशन नजिकिएपछि दुई दिनअघि पोखरा आएका बरिष्ठ नेता देउवाले यस क्षेत्रका नेता कार्यकर्तालाई भेटपछि आफ्नो माहोल राम्रो भएको प्रतिक्रिया दिए । पार्टी महाधिवेशनमा देउवा सभापतिमा लड्ने उद्घोष गरेका छन् ।

गाभर भ्याली होमस्टेमा माघी मनाउन जानेको घुइँचो

राजधानी संवाददाता/नेपालगन्ज

बाँके चिसापानीको गाभर भ्याली होमस्टेमा माघी मनाउन जानेको घुइँचो छ । पर्व तथा अन्य समयमा परिवार, समूहमा वा छुट्टाछुट्टै आउनेहरूको भिड हुने गरेको छ ।

बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र र लायन्स जैविक पार्क पनि नजिकै भएकाले नेपालगन्ज, सुर्खेत तथा आसपासका मानिस प्रायः विदाको समयमा वा रमाइलो गर्नका लागि गाभर होमस्टे जाने गरेका छन् ।

बाँके चिसापानीमा तिन वर्षअघि मुगाली र स्थानीय थारू समुदायका युवा तथा अगुवाहरूको सहकार्यमा सुरु भएको गाभर भ्यालीमा अहिले पांच ओटा होमस्टे सञ्चालनमा रहेका छन् । गाभरमा रहेको थारू होमस्टेका सञ्चालकसमेत रहेका कृष्ण चौधरीले थारू र मुगाली संस्कृति हेर्नका लागि पनि आउने गरेको बताए ।

उनले भने, 'आज माघी भएकाले पनि थारू परम्पराको खानेकुरा तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम हेर्नको लागि होमस्टेमा पाहुनाहरूको भिड छ । हामी कहां मात्रै करिव २० टिम आएका छन् ।' उनले माघीको वेला मात्रै नभएर अन्य वेलामा पनि होमस्टेमा पाहुनाको घुइंचो हुने गरेको बताए ।

यसैगरी अरू होमस्टेमा पनि पाहुना आउनु भएको छ,' उनले नजिकै रहेको बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जमा पैदल जंगल सफारी, चरा अवलोकन र शान्त वातावरणमा रहेकाले पनि क्रमशः पाहुनाहरूको गन्तव्य गाभर भ्याली र यहांको होमस्टे बन्न थालेको उनले दावी गरे ।

गाभर भ्याली होमस्टेमा हाल पांच घरमा होमस्टे सञ्चालनमा रहेको भए पनि तिन पूर्ण रूपले सञ्चालनमा आएको र दुई घरको स्तरबृद्धिमा रहेको छ । यसै वर्ष १० घरमा होमस्टे सञ्चालन गर्ने गरी तयारी भएको पनि बताइएको छ ।

माघीको वेलामा सबैसँग भेट हुने भएकाले आफू पनि आएको बाँके निर्वाचन क्षेत्र नं. ४ का सांसद दलबहादुर सुनारले भने, 'आफ्ना निर्वाचन क्षेत्रका मतदातासँग भेटघाट पनि हुने आन्तरिक पर्यटनको पनि विकास गर्दै जनतालाई संविधानवारे जानकारी गराउने आवसरको रूपमा आफू आएको हुं ।'

नेपाली कांग्रेसकी समानुपातिक सांसद आशा विश्वकर्मा, बांकेका स्थानीय विकास अधिकारी जीवलाल भुषाल, नेपालगन्ज उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद श्रेष्ठ, लायन्स क्लब इन्टरनेसनल डिस्ट्रिक्ट ३२५ वी-२ का पूर्वडिस्ट्रिक्ट गभर्नर सेम शाक्य, डिस्ट्रिक्ट एडभाइजर ज्ञानेन्द्र श्रेष्ठ, बांके राष्ट्रिय निकुञ्जका वार्डेन लालवहादुर भण्डारीलगायतले होमस्टेमा पुरोर माघी पर्व मनाएका थिए ।

NOTICE

Government of Nepal
Ministry of Federal Affairs and Local Development
Office of District Development committee
District Technical Office
Project for strengthening the National Rural Transport program (SNRTP)
Saptari
First Date of publication 16- jan -2016

Name of the Development partner: International Development Association (IDA)
Loan/Credit/Grant No: Credit **No: 5336-NP, Grant No: H899-NP**

Submission of Hard Copy

This is to notify to following bidders to submit the hard copy of the documents that has been submitted through E-Bidding for the Contract no. **SNRTP-SAP-W-NCB-24.01-UG-070-71** and **SNRTP-SAP-W-NCB-24.02-UG-070-71** of their respective bid within 7 days from publication of this notice at mentioned office address.

Bidders Name & Contract no:

- Pappu-Mrit Sanjiwani J/V (SNRTP-SAP-W-NCB-24.01-UG-070-71& SNRTP-SAP-W-NCB-24.02-UG-070-71)
- Ank-Sapana J/V (SNRTP-SAP-W-NCB-24.02-UG-070-71)
- Ank-Lumbini J/V (SNRTP-SAP-W-NCB-24.01-UG-070-71)

Chief District Engineer (DTO Chief)
District Technical Office
Saptari

थारू समुदायमा माघीको रौनक

पार्वती पाण्डे/कपिलवस्तु

'नाइलोमा नयाँ धानको चामल, नुन, मासको दाल, खुर्सानी, बेसार, आलुलगायत सामग्री राखिएको हुन्छ । नुहाएर घर आई घाटवाटै ल्याएको पानीले शुद्धीकरण गरी चामलको टीका लगाइन्छ । त्यसपछि मान्यजनकहां गई ढोगभेट र आशीर्वाद लिने गरिन्छ । यस किसिमको मानवीय व्यवहारले सांस्कृतिक र मानवीयताको विकासका आधारमा औचित्यपूर्ण मानिन्छ ।'

माघको पहिलो दिन माघे संक्रान्ति । यो दिनलाई मकर संक्रान्ति पनि भनिन्छ । थारू समुदायका लागि माघी पर्व । माघी पर्वलाई थारू भाषामा कतै माघी डेवानी पनि भन्ने गरिन्छ । थारू समुदायमा माघी छुट्टै चिनारी बोकेको पर्व हो । यो दिनलाई थारू समुदायले ठुलो पर्वको रूपमा लिने गर्छन् । खास गरी थारू समुदायका लागि माघदेखि नयाँ वर्षको सुरुआत भएको मानिन्छ ।

तिहार सकिएलगतै थारू समुदाय माघी पर्वका लागि तयारीमा जुट्छन् । काठपात, दाउरा जुटाउने, जाँडरक्सी बनाउने, मासुको व्यवस्था गर्ने, अनदी चालम, ढिकी, पिंडाल, तरुल, खिचडी खाने व्यवस्था मिलाउने काममा जुट्छन् । माघी पर्वको सुरुआतसँगै थारू गाउंवस्तीमा रौनकता छाउने गर्छ । माघे संक्रान्तिको अघिल्लो दिन अर्थात पुस मसान्तदेखि चार दिनसम्म विशेष रूपमा यो पर्व मनाउने गरिन्छ ।

माघी पर्वमा आफन्तहरूसंगको जमघटमा थारू परिवार खांदै नाचगान गरेर रमाइलो गर्ने प्रचलन छ । माघीको अघिल्लो रातभर जाग्राम रही गाउंभरका पुरुषहरू आगो ताप्दै विशेष गीत ढुम्र गाउने गर्छन् । माघीको दिन महिला, पुरुष, केटाकेटीसमेत झिसमिसेमै नदी, कुवा, पोखरी, कुवा, धारामा गई स्नान गर्ने गर्छन् । स्नान गरिसकेपछि तिलको सुकेको डांठ (टिल्ठा) वालेर सामूहिक आगो ताप्ने प्रचलन छ ।

यसो गर्नाले एकातर्फ शरीर न्यानो हुने र अर्कोतर्फ आफूले वर्षभरि गरेको द्वेष, पाप जति पखालिने जनविश्वास रहेको थारू कल्याणकारिणी सभा कपिलवस्तुका जिल्ला अध्यक्ष जंजीरप्रसाद थारूको भनाइ छ ।

धोएको चामलसहितको सामान दिदीवहिनीका लागि कोसेली (निस्राउ) को रूपमा छुट्याइन्छ र गच्छेअनुसार बिभिन्न परिकार धपेर दिदीवहिनी या फुपूदीदीहरूं लगी छोडिन्छ । यसले दाजुभाइ र दिदीवहिनीबिचको माया ममता प्रगाढ हुने विश्वास लिइन्छ ।

निस्राउको वहानामा आफूकहां पुग्दा निकै खुसियालीका साथ दिदीवहिनीले दाजुभाइलाई स्वागत गर्ने, मिठामिठा परिकार बनाएर खुवाउने, आफूमा भएको पिरव्यथा, आशा अपेक्षा दाजुभाइसामु राख्ने गर्छन् ।

नयाँ वर्षको रूपमा समेत मनाइने गरिन्छ माघीलाई । माघीको अर्को दिन गाउंलेहरू सबै मिलेर थारू गाउंवस्तीको गत वर्षको समीक्षा तथा आगामी वर्षका लागि गाउंको अगुवा (अघरिया), नाउ (हजाम), चुन्ने गर्छन् ।

यस्तै, विकास निर्माणको योजना तर्जुमाको काम अर्थात 'माघी डेवानी' गर्ने चलन छ । माघीकै अवसरमा घर-घरमा घरसल्लाह गरी घरव्यवहार मिलाउने, घर छुट्टिने, घरको मूली तोक्ने, अधियाँ बटैया लिने/छोड्ने, नयाँ सामान घरमा भित्र्याउने जस्ता रीतिरिवाज थारू समुदायले परम्परादेखि अंगाल्दै आएको थारू पत्रकार संघ कपिलवस्तुका अध्यक्ष श्यामबहादुर थारूले प्रस्ट्याए ।

आमाबाबु तथा अभिभावकवाट शुभ आशीर्वाद लिई मनाइने यस पर्वले नेपालीको एकता, सहकार्य र भ्रातृत्वको विकास गर्ने विश्वास थारूहरूले लिने गरेको थारू कल्याणकारिणी सभाका केन्द्रीय पार्सद नागेन्द्र रौतार बताउँछन् । माघीमै थारूहरूले गाउंको बरघर, चौकीदार, गुरुवा, घरमुलीलगायतको छिनोफानो गर्ने र नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने हुनाले पनि यस पर्वलाई नयाँ वर्षको रूपमा उनीहरूले लिने गरेको उनले बताए । साताभर रमाइलो गरी मनाइने यस पर्वले वर्षभरि गरेको गलत कामका जलाई शुद्ध जलाशयमा गई नुहाई पुजाघाउ गर्नाले पाप पखालिने र मन स्वच्छ हुने जनविश्वास थारूहरूले गर्ने गरेको रौतारको तर्क छ । माघीमा खाइने खिचडी स्वास्थ्यका लागि समेत फलदायी मानिने हुँदा पनि माघीलाई खिचडी पर्वको रूपमा समेत लिने गरेको रौतारले बताए ।

यता झन्डै १० वर्षजति जमिनदारको घरमा कम्हहरी वस्दा आफूले भोगेका व्यथा सुनाउँदै कपिलवस्तु शिवपुरकी ७५ वर्षीय जानकी थारू नयाँ पुस्तालाई यस किसिमको दुःखकष्ट कहित्यै भोग्न नपरोस् भन्ने कामना गर्छिन् ।

हरेक वर्षको माघी आउंदा कम्हहरी बसेको झकझकलोले सताउने गरेको उनी सुनाउंछिन् । उनी भन्छिन्, 'कम्हहरी वस्दा सधैं माघीको प्रतीक्षा हुन्थ्यो । विहानदेखि साँझ अवेरसम्म काम गऱ्यो मिठो खान, लाउनसमेत पुग्दैनथ्यो, उन्दै वर्षको अन्त्यमा जमिनदारको ऋणी भई ऋण कटाउन फेरि कम्हहरी वस्ने पर्ने वाध्यता थियो । अहिले बल्ल सुखको सास फेर्न पाइएछ ।'

माघदेखि नै ठुलावडा जमिनदारले सोभासाझा, गरिव, विपन्न, अशिक्षित थारूहरूको कमजोरीको फाइदा उठाई दासदासी, कम्हहरी, वेग्हरी, कमैया, हरुइया, गाइँहवाँ, भैसहेवाँ, ओरगिनिया आदि विभिन्न नाम दिएर वर्षभरि दासप्रथामा लगाउने प्रचलन थियो । त्यसैले माघी पर्वलाई दासप्रथाको रूपमा सेलर लिने गरिन्छ । यता थारूहरूको कला, संस्कृति, वेशभूषा विस्तारै लोप हुन थालेपछि अहिले नेपालका विभिन्न थारू संघसंस्था माघी महोत्सवको आयोजना गरी संस्कृति जोगाउन कस्सिएका छन् ।

मंसिरमा अन्न स्याहारेर, खेतीपातीको सम्पूर्ण काम भ्याइसकेपछि फुर्सदको समयमा माघी पर्व पर्छ । सबै फुर्सदिलो भएकाले पनि माघी पर्वले थारू समुदायमा निकै खुसियाली र रौनकता छाएको हुन्छ । पहिले माघीकै दिनदेखि जमिनदारकहां कमैया, कम्हहरी वस्ने र छुट्टी पाउने प्रचलन थियो । यसले थारू जाति मात्र नभएर सम्पूर्ण मानव जातिका लागि कलंकको रूपमा रहेको थियो ।

दासप्रथावाट निकै शोषित, पीडित वनेका कमैयाहरूबाट संगठित आवाज उठ्न थालेपछि ०५५ सालमा सरकारले नेपालका दाङ, बांके, वर्दिया, कैलाली र कञ्चनपुर जिल्ला कमैयामुक्त घोषणा गऱ्यो ।

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय
संखुवासभा, खांदवारी
प्रथम पटक प्रकाशित मिति :- २०७२।१०।०२

सूचना । सूचना ॥ सूचना ॥।

स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को नियम २०७ संग सम्बन्धित र स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १६७ मा व्यवस्था भए बमोजिम न्यूनतम अंक कायम गरी यस जिल्ला विकास समितिको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने खोलाहरु मध्ये पिलुवाखोला, हेवाखोला, सभाखोला र अरुण नदीवाट बुझ, गिट्टी,बालुवा, रोडा, ग्रामेल विक्री गर्ने प्रयोजनको लागि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय (वातावरण व्यवस्थापन शाखा) वाट मिति २०७२।९।२९ मा स्वीकृती प्राप्त भएको (IEE) रिपोर्टमा उल्लेख भएको देहायको शर्तहरु लागू हुने गरि आ.व.०७२/०७३ (जेठ मसान्तसम्म) को लागि नयां ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने पर्ने भएको हुँदा ठेक्का लिन चाहने व्यक्ति, संघ, संस्था, फर्म, कम्पनीहरुवाट देहायको तालिकामा उल्लेख भएको मिति भित्र शिलबन्दी बोलपत्र आव्हान गरिन्छ । म्याद नाघी र रित नपुगी पर्न आएका बोलपत्रहरु उपर कुनै कार्यवाही गरिने छैन । ठेक्का सम्बन्धी विस्तृत जानकारी यस कार्यालयको सूचना पाटीमा टोल गरिएको हुँदा सिधै सम्पर्क गरी वा टेलिफोन नम्बर ५६०१४,५६०१४२ वाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

तपसील :-

ठेक्का नं.	विवरण	न्यूनतम अंक	पेश गर्नुपर्ने सीलबन्दी कागजात	खरिद गर्ने म्याद	पेश गर्ने म्याद	खोल्ने म्याद
१/०७२।७३	जिल्ला भित्रका खोलाहरु मध्ये पिलुवाखोला, हेवाखोला, सभाखोला र अरुण नदीको IEE प्रतिवेदनले स्वीकृत गरेका स्थानहरुवाट बुझ, गिट्टी, बालुवा, रोडा, ग्रामेल विक्री वितरण ठेक्का ।	रु. १७,०००००/- (सत्रलाख मात्र) म्याद वाहेक	बोल पत्र ।	३० औ दिन कार्यालय समयभित्र ।	३१ औ दिन दिनको १२.०० बजेसम्म ।	३१औ दिन दिनको २.०० बजे ।

ठेक्का सञ्चालन गर्न कायम भएको दर रेट :

क्र.स	विवरण	इकाई/क्यू फिट	दर रु मा	कैफियत
१	बुझ,गिट्टी,बालुवा,ग्रामेल,रोडा विक्री	क्यू.फिट	२/-	

शर्तहरु :

- बोलपत्र/ खरिद गर्ने व्यक्तिको हकमा नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र संस्था,कम्पनी,फर्मको हकमा २०७३ साल अषाढ मसान्त सम्मको लागि नविकरण भएको इजाजत पत्र, स्थायी लेखा नम्बर, मूल्य अभिवृद्धिकर र आ.व.०७१/७२ को कर चुक्ता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि सहित निवेदन दिई रु १०००/- बुझाई यो सूचना प्रकाशन भएको ३१ औ दिनको कार्यालय समयभित्र यस कार्यालयवाट समय भित्र खरिद गर्न सकिने छ ।
- एउटा ठेक्काको लागि एक व्यक्ति फर्म, कम्पनी संस्थाको नाममा खरिद भएको बोलपत्र अर्को व्यक्ति फर्म, कम्पनी संस्थाको नाममा दाखिला गर्न पाइने छैन ।
- बोलपत्र/साथ धरौटी वापत आफूले कबोल गरेको अंकको नेपाली नागरिक भए ५% र विदेशी नागरिक भए १०% ले हुने रकम कार्यालयको रा.वा.बैक खोंदवारी स्थित हि.ल.ग-३-१ धरौटी खातामा जम्मा गरेको सक्कली भौचर वा कार्यालयको नाममा नेपाल राष्ट्र बैकवाट मान्यता प्राप्त बैकले कम्तीमा ३ महीनाको लागि जारी भएको विड-वण्ड संलग्न हुनु पर्ने छ ।
- ठेक्का स्वीकृत भै सम्झौता नभएसम्म अन्य बोलपत्रदाताहरुले जम्मा गरेको धरौटी रकम फिर्ता गरिने छैन ।
- बोलपत्र/ फारम भर्दा आफूले कबोल गरेको अंक र अक्षर दुवै पृष्ट गरि भर्नु पर्ने छ । अंक र अक्षर फरक परेमा अक्षरलाई मान्यता दिईने छ ।
- पर्न आएका बोलपत्रहरु कार्यालय प्रतिनिधिहरु र ठेक्केदार प्रतिनिधिहरुको रोहवरमा खोलिनेछ । ठेक्केदार प्रतिनिधिहरु उपस्थित नभए पनि खोल्न बाधा पर्ने छैन ।
- पेश हुन आएको बोलपत्र/ कुनै कारण जनाइ वा नजनाई स्वीकृत गर्ने या नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार कार्यालयमा सुरक्षित रहनेछ ।
- ठेक्का कबोल गर्ने व्यक्ति/संघ/संस्था / फर्म, कम्पनीले आफूले कबोल गरेको अंकको १३/ भ्याट समेत कार्यालयमा बुझाउनु पर्ने छ ।
- ठेक्केदारले कबोल गरेको कुल रकमको ३३/(पहिलो किस्ता) ठेक्का सम्झौता गरि कार्यादेश लिनु अघि र त्यस पछिको ६७/ रकम २०७२ फागुन मसान्तमा तेस्रो किस्ता किस्ता बुझाउनु पर्ने छ ।
- सम्झौता भई कार्यादेश लिनु अगावै ठेक्का रकम एकमुष्ठ बुझाउनेको हकमा १०% सम्म रकम छुट दिन सकिनेछ ।
- ठेक्केदारले सम्झौता गर्दा पहिलो किस्ता बाहेकको (बाँकी दुई किस्ता) रकमको लागि नेपाल राष्ट्र बैकवाट मान्यता प्राप्त बैकले कार्यालयको नाममा २०७३ आषाढ मसान्त सम्मका लागि जारी गरिएको बैक स्यारेन्टी (परफरमेन्स बण्ड) पेश गरे पछि मात्र सम्झौता गरि स्थायी कार्यादेश दिइने छ । अस्थायी कार्यादेश दिइने छैन ।
- ठेक्का सम्बन्धमा कुनै विवाद सृजना भएमा प्रचलित कानून, ऐन, नियमको परिधि भित्र रही जि.वि.स.ले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।
- ठेक्का स्वीकृत भएको ठेक्कापट्टा कार्यालयको सूचना पाटीमा टांस भएको मितिले ७ दिनभित्र ठेक्का सञ्चालनको सम्झौता गरी कार्यादेश लिई सक्नु पर्नेछ ।
- ठेक्का स्वीकृत भएपछि तोकिएको म्याद भित्र कार्यादेश नलिएमा धरौटी रकम नियमानुसार जफत गरि कानून बमोजिम हुनेछ ।
- म्याद नाघी, रित नपुगी र शर्त राखि पेश भएका बोलपत्रहरु उपर कुनै कारवाही गरिने छैन । यस सूचनामा उल्लेख नभएका विषयका हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
- बोलपत्र दाखिला गर्नु पर्ने अन्तिम मिति, स्थान, र समय यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको ३१ औ दिन दिनको १२.०० बजेसम्म जि.वि.स.को कार्यालय सङ्खुवासभामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- बोलपत्र खोलिने मिति र समय यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको ३१ औ दिन दिनको २.०० बजे सम्म हुनेछ ।
- बोलपत्र खरिद गर्ने र दर्ता गर्ने अन्तिम दिन तथा खोलिने दिन सार्वजनिक विदा पर्ने गएमा विदा पछि कार्यालय खुलेको दिन उक्त कामहरु हुनेछ ।
- जिल्ला विकास समितिको कार्यालयलाई बुझाउन पर्ने ठेक्काको बन्दोबस्त हालसम्म नबुझाउनेहरुले बोलपत्रपत्र फारम पाउने छैन ।

अन्य जानकारीको लागि कार्यालयको टेलिफोन नं. ५६०१४,५६०१४२ मा कार्यालय समयमा जानकारी लिन सकिनेछ ।

अम्बिकाप्रसाद उपाध्याय र उनको 'नेपालको इतिहास'

नेपालीले लेखेका, नेपालको इतिहासमध्ये पहिलो इतिहास अम्बिकाप्रसाद उपाध्यायको 'नेपालको इतिहास'को नेपालको इतिहासलेखनको परम्परामा विशेष ठाउँ छ ।

डा. महेशराज पन्त

नेपालीले लेखेका, नेपालको इतिहासमध्ये पहिलो इतिहास अम्बिकाप्रसाद उपाध्यायको 'नेपालको इतिहास' (देवीप्रसाद उपाध्याय, बनारस, १९७९) हो । यसैले यस 'इतिहास'को नेपालको इतिहासलेखनको परंपरामा विशेष ठाउँ छ । यस सानो लेखमा यस 'इतिहास'का रचयिता र यही 'इतिहास'को विषयमा प्रकाश पार्ने कोशिश गरिन्छ ।

वि.सं. १८३९ मा तनहुँ राज्य गोरखाले पूरै जितिसकेपछि त्यहाँका राजा हरकुमारदत्त सेन (वि.सं.१८१५-१८६२) त्यहाँबाट भागी रामनगर गए । चम्पारन जिल्लामा पर्ने रामनगर त्यस वेला राजपुरको मुख्य शहर थियो । सेन राजाहरूले मुगल बादशाहलाई तिरो तिरी राजपुरको भोगचलन गरी आएकोले राजपुर तनहुँ राज्यको अङ्गको रूपमा रहिआएको थियो । वि.सं. १८२२ मा मुगल बादशाह द्वितीय शाह आलम (वि.सं. १७८५-१८६३, राज्यकाल वि.सं. १८१७-१८६३)बाट ब्रिटिश ईस्ट इन्डिया कम्पनीले बङ्गाल, बिहार र उडिसाको दीवानी पाएपछि त्यहाँ मुगलको ठाउँ अङ्ग्रेजले लिए । गोरखा र तनहुँको बारंबारको लडाइँको मौका छोपी राजपुरका १५ तप्पामध्ये साढे १२ तप्पा आफ्नो नाउँमा दर्ता गर्न वेतियाका राजा सफल भए । तनहुँबाट भागेर हरकुमारदत्त सेन रामनगर पुगेपछि उनका कान्छा भाइ जानकीदत्त सेन (वि.सं. १८२३ मा जन्म)को नाउँमा अढाइ तप्पा मात्र दर्ता हुन सक्यो । पछि हरकुमारदत्तले जानकीदत्तलाई ईस्ट इन्डिया कम्पनीको राजधानी कलकत्ता पठाई भाइको नाउँ कटाएर आफ्नो नाउँमा ती तप्पा दर्ता गरे । यसबाट तनहुंले सेनको उत्तराधिकारसहितको राजा पदवी र अढाइ तप्पाबाट हुने राजकीय खानगी कायम रहन गई रामनगर राज्यभित्र ५८४ मौजा पर्न गए ।

आफू जोगी भई आफ्ना छेडा वर्षका छोरा गीर्वाणयुद्धविक्रम (वि.सं. १८५४-१८७३, राज्यकाल वि.सं. १८५५-१८७३)लाई वि.सं. १८५५ मा राजा बनाई बसेका रणबहादुर शाह (वि.सं. १८३२-१८६३, राज्यकाल वि.सं. १८३४-१८५५) अर्कोन वर्ष गीर्वाणयुद्धकी आमा कान्तवती (वि.सं. १८३३-१८५६) परलोक भएपछि विक्षिप्त जस्तै भई राजकाजमा हात हाल्न थाले । यसले गर्दा रणबहादुरले राज्य छोडेपछि गीर्वाणयुद्धको नाउँबाट राज्य चलाइरहेका भारादारहरू र उनको वीचमा संघर्ष भयो । अनि उनी यहाँबाट भागी वि.सं. १८५७ मा काशी पुगे । गोरखा राज्यमा यसरी गृहकलह भएको मौका छोपी रणबहादुरको पक्ष लिन हरकुमारदत्त पुगे । यसैले बाटोमा रणबहादुरको सेवा गर्न भनी उनले आफ्ना मानिस पठाएका थिए । यसरी सेवा गरेकोले प्रसन्न भएका रणबहादुरले हरकुमारदत्तलाई हिजोदेखिका हाम्रा हुन् भनि सम्झ्याय गरेछ र आज हाम्रा सामिल भयादेखि पछि तिम्रो पनि बन्ला' भनी चिठी लेखेका थिए (नरहरिनाथ, 'काजी परशुराम थापा', 'इतिहास प्रकाश', १ अङ्क, २०१२, ९७ पृ.) । वि.सं. १८६० सम्म आफू काशीमै बस्दा त्यहीं रणबहादुरले आफ्नी छोरी तेजःराज्यलक्ष्मीको विवाह हरकुमारदत्तका छोरा तेजःप्रताप (मृत्यु वि.सं. १८८८, राज्यकाल वि.सं. १८६२-१८८८)संग गरिदिए । रणबहादुर नेपाल फर्कदा जुवाई तेजःप्रताप पनि उनीसंगै काठमाडौं आए । वि.सं. १८६२ मा कारणवश आफ्ना जुवाई तेजःप्रतापसंग रणबहादुर रिसाउँदा उनी भागेर रामनगर आए । त्यही साल बाबु हरकुमारदत्त बितेपछि तेजःप्रताप रामनगरको गद्दीमा बसे ।

गोरखाले आफ्नो राज्य कब्जा गरेकोले तनहुँले राजपरिवार स्वतः गोरखाको विरोधी बन्ने नै भयो । त्यसमाथि, गोरखाकी राजकुमारीसंग तेजःप्रतापको विवाह भए पनि राजकुमारी पतिगृह छोडी माइतमा आई बसेकोले ससुरालीसंग तेजःप्रतापको राम्रो संवन्ध भएन । यसैले वि.सं. १८७१-७२ मा नेपाल र ब्रिटिश भारतको लडाइँ हुँदा नेपालको सुदूरपश्चिम प्रान्तमा हमला गर्न आएका अङ्ग्रेज सेनापति डेभिड अक्टरलोनी (वि.सं. १८१४-१८८२)को मदतको लागि आफ्ना भाइ अमरप्रतापलाई गोरखाविरुद्धको लडाइँमा उनले पठाएका थिए ।

निस्सन्तान तेजःप्रताप वि.सं. १८८८ मा परलोक भएपछि २ वर्षअगाडिको निर्णयअनुसार उनकी छोरी तिलोत्तमाले रामनगर राज्यमा आफ्नो हक दावी गरी सरकारी श्रेस्तामा आफ्नो नाउँ चढाउन अदालतमा दरखास्त दिइन् । उता उनीका देवर अमरप्रतापले पनि त्यस राज्यमा दावी गरी मुद्दा हाले । अदालतमा मुद्दा चल्दै थियो, भाउज्युलाई झुक्याएर आफ्नो पक्षमा सही गराउन सकेकाले वि.सं. १८९१ मा अमरप्रताप रामनगरको राजा हुन सके । त्यही साल अमरप्रताप बितेपछि उनका उत्तराधिकारीको विषयमा खिचलो उठ्न जांदा अङ्ग्रेज सरकारले अमरप्रतापकी जेठी रानी अमरराज्यलक्ष्मीलाई रामनगरको गद्दीको हकदार मानेकोले त्यहाँ उनीको राज कायम भयो ।

अमरराज्यलक्ष्मी वि.सं.१८९६ मा बितेपछि उत्तराधिकारको विषयमा फेरि खिचोला उठ्न गयो र वि.सं. १९०२ मा मात्र रिसिङका राजा मधुसूदन सेनका बंशधर प्रल्हाद सेन रामनगरको गद्दीमा बस्न सके । उनले आफ्नी एक मात्र जीवित सन्तान छोरी बोधकुमारीको विवाह श्री ५ राजेन्द्रविक्रम शाह (वि.सं. १८७०-१९३८, राज्यकाल वि.सं. १८७३-१९०३)की कान्छी रानी राजलक्ष्मी (वि.सं. १८७४-१९५६)तर्फका कान्छा छोरा वीरेन्द्रविक्रम (वि.सं. १८९३ मा जन्म)संग गरिदिएका थिए । वि.सं. १९३६ मा प्रल्हाद सेन बितेपछि उनकी रानी विन्ध्यवासिनीले रामनगरको गद्दीमा अधिकार जमाइन् । वि.सं. १९४३ मा विन्ध्यवासिनी बितेपछि राज्यको उत्तराधिकारको विषयमा खिचोला उठ्दा आफ्नो जीवितावस्थामै प्रल्हाद सेनले वि.सं. १९३३ मा लेखेको हियायतनामाअनुसार वि.सं. १९४५ मा उनका दौहित्र मोहनविक्रम शाह रामनगरको गद्दीमा बसे । यसरी वि.सं. १८३९ मा रणबहादुरको पालामा तनहुं राज्य गोरखाले जित्दा पनि तनहुंले राजाहरूको अधिकारमा रहिरहेको रामनगरको राज्य १०६ वर्षपछि फेरि रणबहादुरका जनाति मोहनविक्रमको अधिकारमा आयो ।

तनहुँका राजा हरकुमारदत्त गोरखालीसँगको लडाइँमा हारेर रामनगरतिर लाग्दा उनीसंगसगै जाने तनहुंलेहरूमा तनहुं सिम्पानीका पौडेलहरू पनि थिए । त्यही पौडेलवंशका देवीप्रसाद उपाध्याय वि.सं. १९४१ भन्दा अगाडि नै रामनगर राज्यको भित्रिया भइसकेका थिए । आफ्नो मावलीतर्फबाट रामनगरको राज्य मोहनविक्रमले पाए पनि अरू दाबेदारसंग मुद्दा लडिसकेपछि मात्र गद्दीमा उनको अधिकार निश्चित हुन सकेको थियो । यस काममा देवीप्रसाद उपाध्यायले निकै मिहिनेत गरेकाले उनीसंग खुशी भई मोहनविक्रमले उनलाई मुंतजिम अर्थात् म्यानेजरको पदवी दिए । पछि वि.सं. १९५१ मा २ वटा गाउँ पनि उनलाई मोहनविक्रमले लेखेर दिए । श्री ५ राजेन्द्रकी कान्छी महारानी राजलक्ष्मी वि.सं. १९५६ मा बनारसमा बितेपछि उनीको संपत्तिमा दावी गरी हकदारहरूको बीचमा मुद्दा पर्दा पनि देवीप्रसादले बनारसको सब्-जजी कचहरीदेखि इलाहाबादको हाईकोर्टसम्म आफ्ना मालिक मोहनविक्रमको तर्फबाट पैरवी गरी मुद्दा जितिएको थियो ।

वि.सं. १९६८ मा मोहनविक्रम परलोक हुँदा भएपछि गद्दीको उत्तराधिकारको विषयमा फेरि खिचोला उठ्दा वि.सं. १९७४ मा मात्र उनकी रानी क्षेत्रकुमारीको रामनगरको गद्दीमा अधिकार हुन सक्यो । क्षेत्रकुमारीको राज चलेको १ वर्ष पूरा भएको लगतै जसो वि.सं. १९७५ मा 'बिहारका हाकिमहरूले' उनीलाई 'राज्यप्रबन्ध गर्नामा अयोग्यताको दोषारोपण गरी राज्य कोर्ट गरिदिए ।' त्यसको प्रतीकारको लागि रानी क्षेत्रकुमारीले कलकत्ता हाईकोर्टमा नालिश गरिन् । त्यस मुद्दामाथिमाला रानीलाई देवीप्रसाद उपाध्यायका भाइ सिद्धिप्रसाद उपाध्यायका जेठा छोरा, एम्.ए., बी.एल् पास गरेका, पटना हाईकोर्टका एड्भोकेट अम्बिकाप्रसाद उपाध्यायको मदत मिलेको थियो । 'हाकिमहरूले' अम्बिकाप्रसाद उपाध्यायको 'योग्यता स्वीकार गरी कोर्ट छोडिदिए । सो कोर्ट छुटेपछि रानीसाहेबले कलकत्ता हाईकोर्टबाट आफ्नु दरखास्त फिर्ता गराइन् । त्यसै दिनदेखि 'रामनगर राज्यमा' रानी क्षेत्रकुमारीको 'अकण्टक आधिपत्य स्थापित भयो' (अम्बिकाप्रसाद उपाध्याय, 'नेपालको इतिहास र रामनगरको इतिहास', देवीप्रसाद उपाध्याय, बनारस, १९८६, २ संस्करण, २९४ पृ.) ।

रामनगरका उच्च अधिकारी देवीप्रसाद उपाध्यायको साहित्यमा पनि रुचि भएको कुरा उनका क्रियाकलापबाट थाहा हुन्छ । खुलाए भन्दा, बनारसबाट नेपालीमा छापिने मासिक पत्रिका 'गोर्खा भारतजीवन'को ई.सं. १८८७ जुलाई १८ तारीख तदनुसार वि.सं. १९४४ श्रावण ४ गतेको अङ्कमा यिनले हिन्दीमा एउटा विज्ञापन छापाएका छन् । नयां साल अर्थात् ई.सं. १८८८ को जनवरी १ तारीखदेखि 'गोर्खा' भन्ने नाउँले नेपाली भाषामा साप्ताहिक पत्रिका छापिने कुरा त्यस विज्ञापनको मूल विषयवस्तु हो । रामनगर र बनारसको रहनसहनमा देवीप्रसाद हर्कंबढेको उनले नेपाली भाषाको पत्रिकामा नेपाली भाषामै अर्को पत्रिका शुरू गर्नसंबन्धी विज्ञापन हिन्दीमा लेखेको हुनुपर्छ । उनले हिन्दीमा लेखेको 'सुन्दरसरोजिनी' नाउँको उपन्यास वि.सं. १९५० मा छापिएको थियो । आफ्नी पत्नी नर्मदादेवी (वि.सं. १९२१-१९६८)को मृत्युशोकमा यिनले हिन्दीमा लेखेको 'हृदयोद्गार' नाउँको काव्य वि.सं. १९७० मा प्रकाशित भएको थियो । यिनका, नेपाली भाषामा कृति नपाइए पनि 'गोर्खापत्र'को वि.सं. १९५८ कार्तिकशुक्लचतुर्दशीको दिन प्रकाशित अट्ठाइसौं अङ्कमा छापिएको यिनको 'प्रेरितपत्र'ले उनी नेपालीका पनि राम्रा गद्यलेखक रहेछन् भन्ने दर्शाउंछ भनी शरद्चन्द्र शर्मा भट्टराई (वि.सं. १९८७-२०५९)ले लेखेका छन् । वि.सं. १९४८ मा छापिएको, आफ्नो 'उपाचरित्र' मोतीराम भट्ट (वि.सं. १९२३-१९५३)ले यिनै देवीप्रसादलाई समर्पण गरेका छन् ।("उषा चरित्र'को समर्पण र देवीप्रसाद', 'मधुपर्क' २६३ पूर्णाङ्क, २०४७, ७ पृ.) । त्यही साल छापिएको आफ्नो अर्को कृति 'प्रल्हादभक्तिकथा'चाहिं मोतीरामले देवीप्रसादका मालिक, रामनगरका राजा मोहनविक्रमलाई समर्पण गरेका छन् (शरद्चन्द्र शर्मा भट्टराई, "प्रल्हाद भक्ति कथा' को प्रकाशन साल', 'मधुपर्क' २४६ पूर्णाङ्क, २०४६, २५ पृ.) । यी सबै कुराबाट देवीप्रसाद आफू मात्र लेखक-कवि नभई लेखक कविका भर्ता पनि रहेछन् भन्ने थाहा हुन्छ ।

'नेपालको इतिहास' लेख्ने अम्बिकाप्रसादका जेठाबालु देवीप्रसाद मात्र उपन्यासकार नभई अम्बिकाप्रसादकी पत्नी अम्बालिकादेवी (वि.सं. १९५१-१९९३) पनि नेपालकी पहिली उपन्यासकर्सी हुन् । उनीले लेखेको 'राजपुतरमणी' नाउँको उपन्यास वि.सं. १९८९ मा छापिएको थियो ।

अम्बिकाप्रसादको जन्म र मृत्यु कहिले भयो, मलाई थाहा छैन । उनकी पत्नीको जन्म वि.सं. १९५१ मा भएकोले त्यही समयको आसपास उनको जन्म भएको हुन सक्छ । वि.सं. २००४ मा छापिएको, उनको 'इतिहास'को तेस्रो संस्करणको भूमिकामा उनका छोराले 'यो इतिहासको सन् १९२९ सम्मको भाग मेरा पिताजी स्वर्गीय पं. अम्बिका प्रसाद उपाध्याय, एडवोकेट, हाईकोर्ट पटनावाट लेखियेको हो । पछी बहांको बिमारी र स्वर्गवासको कारणले यस्को प्रति ध्यान गयेन' भनी लेखेकाले वि.सं. १९८६ पछि उनी परलोक भएको देखिन्छ ।

अम्बिकाप्रसाद पटना हाईकोर्टका एड्भोकेट तथा बिहार र उडिसाको लेजिस्लेटिभ काउन्सिलका सदस्य मात्र नभई कलकत्ता, पटना र बनारस विश्वविद्यालयको सभाका सदस्य पनि थिए । यी तीनै विश्वविद्यालयमा नेपाली भाषाको पढाइ शुरू गर्ने काममा यिनको हात थियो । लेखपढको माहौल भएको घरमा जन्मेका, भारतमा चलेको अङ्ग्रेजी शिक्षापद्धतिअनुसार चूडान्त पाण्डित्य हासिल गरेका, प्रभावशाली एड्भोकेट अम्बिकाप्रसादले 'नेपालको इतिहास' किन लेखे भन्ने कुरा नेपालको इतिहासलेखनको इतिहासमा अनुसंधेय छ ।

४२ साल पर्वपछि नेपालको हर्ताकर्ता भएका शमशेर बन्धुहरूको अनुग्रहले धनमान कमाउन सफल भएका, मुडिखुले वाहुन शिरोमणि आचार्य (वि.सं. १८८१-१९५८)का छोरानातिहरू राणाजीका दरबारमा भित्रिया हुन सफल भए । तिनमध्ये शिरोमणिका नाति अर्थात् उनका माहिला छोरा काशीनाथ (वि.सं.१९१७-१९९४)का जेठा छोरा राममणि (वि.सं. १९३९-२०२८) वि.सं. १९७० मा स्थापित गोरखाभाषाप्रकाशिनी समितिका अध्यक्ष भए । नेपाली भाषामा पुस्तक लेखाई प्रकाश गराउने अभिभारा लिएको त्यस समितिमा बसी राममणिले श्री ३ चन्द्र (वि.सं. १९२०-१९८६, शासनकाल १९५८-१९८६)को जीवनचरित्र लेख्ने र त्यो त्यहींबाट प्रकाशित गर्ने योजना बनेको थियो (केशवमणि आचार्य दीक्षितद्वारा संपादित, 'सरदार पंडित श्री राममणि आचार्य दीक्षितको पुराना संझना', नलिनीदेवी आचार्य दीक्षित, काठमाडौं, २०२९, ६३ पृ.) । आफ्नो जीवनचरित्र गुरुञ्यू हेमराज पण्डित (वि.सं. १९३५-२०१०)बाट लेखाउने इच्छा श्री ३ चन्द्रले वि.सं. १८६८ मै गरेका थिए । त्यसैले त्यस्तो पुस्तक लेख्नको लागि आवश्यक पुस्तकहरू हेमराजकहां श्री ३ चन्द्रले पठाएका थिए । धेरै काल बितेपछि पनि यता हेमराजबाट जीवनचरित्र लेखाउने काम अघि नबढेकोले र उता राममणिले इच्छा प्रकट गरेकाले श्री ३ चन्द्रले राममणिबाट त्यो काम गराउने इच्छा गरी हेमराजकहां धुपारिएका पुस्तकहरू राममणिकहां ओसारिए ('पुराना संझना', ८४ पृ.) ।

'मलाई लेख्नु त चन्द्रशंशेरको इतिहास थियो, केवल यही जीवनी मात्र लेख्नाले पछि यो पुस्तक त्यति उपादेय नहुने संभी यसलाई नै इतिहासको रूप दिई त्यसमा चन्द्रशंशेरको इतिवृत्तलाई विशदीकरण गर्ने विचार भएर काम शुरू भएको हो' ('पुराना संझना', ८५ पृ.) भनी राममणिले लेखेकाले नेपालकै इतिहास त्यस पुस्तकमा समाविष्ट गर्ने विचार उनको भएको बुझिन्छ । वि.सं. १९७२ देखि त्यो काम शुरू भए पनि बीचमा केही व्यवधान पर्न एएकोले रोकिएको थियो । फेरि वि.सं. १९७४ देखि त्यस काममा जोड लगाई २ वर्षभित्र राममणिले त्यो पुस्तक तयार गरे ।

श्री ३ चन्द्रको जीवनचरित्र भएको भाग उनलाई सुनाई ठाउँठाउँमा काटकुट र थपथाप गर्ने काम राममणिले गरे । अनि श्री ३ चन्द्रले आफ्ना छोराहरूलाई पनि देखाई संशोधन गर्नु भनेपछि राममणिको पुस्तकमा श्री ३ चन्द्रका छोराहरूबाट पनि केही संशोधन भयो । अनि मात्र त्यससंबन्धी अन्तिम निर्णय श्री ३ चन्द्रबाट सदर भई त्यस पुस्तकको काम वि.सं. १९७८ मा टुङ्गिएको थियो ।

राममणिले लेखेको आफ्नो जीवनचरित्र एकसरो तयार भइसकेपछि श्री ३ चन्द्रको विचार त्यसलाई अङ्ग्रेजीमा उल्था गराउने भयो । त्यसैले श्री ३ चन्द्रका कान्छी महारानी बालकुमारी (वि.सं. १९४४-२००८)तर्फका जेठा छोरा विष्णुशमशेर (वि.सं. १९६३-२००२)लाई पढाउन आएका बङ्गाली मास्टर टी.एन. रायलाई थप मेहनताना दिई राममणिले लेखेको पुस्तकको अङ्ग्रेजीमा उल्था गराउने काम वि.सं. १९७४ मा शुरू भयो । यो उल्था गर्ने काम पनि २ वर्षमा सकियो र उल्थाको टाइप गरी त्यसलाई पुस्तकको रूप दिने काम संपन्न भयो । नेपाली अङ्ग्रेजी दुवै भाषाका जीवनचरित्रमा संशोधन गर्ने काम वि.सं. १९७८ सम्म चलिरहेको थियो । नेपाली संस्करणमा राखिने तसवीरहरूको छनौट गर्ने काम श्री ३ चन्द्रले वि.सं. १९८० मा गरेका थिए । यसभन्दा अगाडि वि.सं. १९७९ मै अम्बिकाप्रसाद उपाध्यायको 'नेपालको इतिहास' छापिएर आएको थियो ।

हेमराज वा राममणि जसले श्री ३ चन्द्रको जीवनचरित्र लेख्ने पनि त्यो प्रशंसात्मक नै हुन्थ्यो, आलोचनात्मक हुन्थेन । त्यसै परंपरामा लेखिएको, अम्बिकाप्रसादको 'नेपालको इतिहास' पनि राणाशासनको प्रशंसाले भरिएको छ । त्यसमाथि, अम्बिकाप्रसादले श्री ३ चन्द्रलाई आफ्नो 'इतिहास' समर्पण मात्र नगरी गद्दीनशीन महाराजाधिराज श्री ५ विभुवन (वि.सं. १९६३-२०११, राज्यकाल वि.सं. १९६८-२०११)लाई वारस्ती नगरी श्री ३ चन्द्रलाई 'नेपालदेशका अधिपति', विष्णुको अंश', 'भगवद्वाक्य अर्थात् "नराणां च नराधिपः" यस उक्तिको उदाहरणस्वरूप' भन्न पुग्छन् ।

आफ्नो पुस्तैनी आप्त सेवक राममणिद्वारा आफ्नो अनुकूलको आफ्नो जीवनचरित्र लेखाउन थाल्दा नै त्यसको अङ्ग्रेजीमा उल्था गराई छाप्ने विचार श्री ३ चन्द्रको थियो । तर टी.एन. राय जस्ता अप्रसिद्ध मानिसको नाउँबाट होइन कि कुनै प्रसिद्ध लेखकको नाउँबाट आफ्नो जीवनचरित्र छाप्ने उनको विचार भएकोले उनी त्यस्तो मानिस खोज्दै थिए भन्ने कुरा राममणिको तलको बाक्यबाट थाहा हुन्छ– 'जीवनीको भूमिका रायले लेखेको लगी नजर गराउे. तेसमा यो उसैले छाप्छु भन्ने आशय रहेछ. यो उसले कहिले छाप्न पाउंदथ्यो. अर्कै मानिसद्वारा छप्पाउंछु भन्ने भयो. अंदाजले कुनै अङ्ग्रेजमार्फत छप्पाउने राय बुर्के. बेलायत पठाउने रे.' ('पुराना संझना', ८९ पृ.) ।

अङ्ग्रेजीका नामी लेखक र पत्रकार परसिभल ल्यान्डन (वि.सं. १९२५-१९८४)ले ल्हासाको विषयमा लेखेको पुस्तक २ ठेलीमा वि.सं. १९६२ मै छापिइसकेको थियो । त्यसबाट उनी यतातिर प्रसिद्ध भइसकेका थिए । उनबाट आफ्नो जीवनचरित्र लेखाउने श्री ३ चन्द्रको विचार भएकोले वि.सं. १९८१ को वर्खामा उनी काठमाडौं आउंदा उनलाई श्री ३ चन्द्रका माहिला छोरा बबरशंशेर (वि.सं. १९४४-२०१७)को महलमा राखिएको थियो । श्री ३ चन्द्रको हुकूमले उनीकहां राममणिको पुस्तकको टी.एन. रायले गरेको उल्था पुऱ्याइयो । 'उनले यसैलाई आफ्नू अंग्रेजीमाट तयार गरी आफ्नै नामले पछी "नेपाल" भनी बेलायतबाट २ भागमा प्रकाशित गरे' ('पुराना संझना', ८९ पृ.) भनी राममणिले लेखेको कुराको संझना यस संदर्भमा हुन्छ । आफ्नो पुस्तकको टी.एन. रायले गरेको अङ्ग्रेजी उल्थालाई नै 'आफ्नू अंग्रेजी'मा तयार गरी परसिभल ल्यान्डनले 'नेपाल' (कन्स्टेब्ल, लन्डन, ई.सं. १९२८) छापी भनी राममणिले लेखे पनि यसमा अत्युक्ति छ जस्तो मलाई लाग्छ ।

यस विषयमा राममणिको भन्दा उनका बाबु काशीनाथको भनाइ बढी संयत जस्तो देखिन्छ– 'यसै मौकामा बेलायतको पसिभल लन्डन अंरेज, किताब लेखनमा पूर्ण विद्वान् रहेछ, उ नेपाल आयो ... उसले श्री ३ को जीवनी लेख्छु भन्ने प्रार्थना गरेछन् र हुन्छ भन्ने भयेछ । सराजाम नेपालको, हजूर्को इतिहास पाउं, भनेछन् । त्यो सब राममणिले तयारीरेकै थियो । सोही टी.एन. रायले लेखेको किताब बक्सीयो । त्यो हेरेर तेस्मा नपुगेको कुरा जति माग्यो। अरू जंगबहादुर, रणउद्दिप सिंह, वीर सम्शेरहरूको र नेपालका पुराना राजघराना श्री ५ सर्कारको समेत इतिहास माग्यो । सब बंशावली लेख्नेहरूसित वाट लिदै, जम्बा गर्दै, सबै बक्सीयो' (नरेन्द्रमणि आचार्य दीक्षितद्वारा संपादित, काशीनाथ आचार्य दीक्षितको 'भएका कुरा', काठमाडौं, २०३१, २८० पृ.) ।

राममणिले लेखेको इतिहासका खेस्रा, टी.एन. रायले गरेको त्यसको अङ्ग्रेजी उल्था र अङ्ग्रेजीवाट फेरि हिन्दीमा गरिएको उल्था आफूसंग भएको कुरा राममणिले लेखेका छन् ('पुराना संझना', ८९ पृ.) । यी सबै अहिले पनि राममणिको निजी शान्तिनिकेतनपुस्तकालयमा हुनुपर्छ । परसिभल ल्यान्डनको 'नेपाल'लाई राममणिले लेखेको इतिहाससंग दाँज्नु नेपालको इतिहासलेखनको इतिहासको एउटा आवश्यक पाटो हो भन्ने मलाई लाग्छ ।

अङ्ग्रेजीमा आफ्नो जीवनचरित्र लेखाउन पाए देशविदेशमा आफ्नो अनुकूलको कुरा फैलाउन पाइन्थ्यो भन्ने श्री ३ चन्द्रलाई पहिल्यैदेखि लागिरहेको हुन सक्छ । यहांको रीतभांत नबुझेका लेखकद्वारा आफ्नो जीवनचरित्र भवाइ लेखाउंदा तलबिलत पर्ला भनेर उनले पहिले नेपालीद्वारा नै त्यो काम गराई विदेशीलाई नेपालीले गरेको काम सुम्पी उसले आफ्नो लेखाइमा नेपालीले लेखेको कुरालाई आधारसामग्री बनाओस् भन्ने उनको इच्छा थियो कि जस्तो मलाई लाग्छ । यसैले पहिलेवाट नेपालीमा लेखिएको इतिहासलाई बङ्गालीद्वारा अङ्ग्रेजीमा उल्था गराई त्यो उल्था परसिभल ल्यान्डनलाई सुम्पिएको हुन सक्छ ।

आफूले लेखेको राणाजीको प्रशंसात्मक कुरासहितको, वि.सं. १९७९ मा छापिएको 'नेपालको इतिहास'को 'भूमिका'मा आफ्ना जेठाबाबु तथा त्यही 'इतिहास'का प्रकाशक देवीप्रसादवाट त्यो ग्रन्थ लेख्दा ठूलो सहायता पाएको कुरा अम्बिकाप्रसादले लेखेका छन् । अनि त्यहीं लगतै 'अन्तमा श्री पं. काशीनाथ दीक्षिताचार्य एवं मीर सुब्बा पं. राममणि आ. दी. ज्युबाट पनी एस कार्यमा ठूलो सहायता मिलेको हुँदा बहांहरूलाई पनी अनेकानेक धन्यवाद चढाउंछु' भनी उनले लेखेका छन् । यतावाट त्यो 'इतिहास' लेख्दा काशीनाथ र राममणि दुवै बाबुछोराले मदत गरेको स्पष्ट हुन्छ ।

अम्बिकाप्रसादको 'इतिहास' छापिंदा राममणिको इतिहास एकसरो तयार भइसकेको थियो । राममणि र अम्बिकाप्रसाद दुवैको इतिहासलेखनको मूल उद्देश्य श्री ३ चन्द्रको अनुकूलको इतिहास लेख्नु थियो । अम्बिकाप्रसाद कानून पढी पहिलो नेपाली वकील हुँदा श्री ३ चन्द्रले उनलाई बधाईपत्र पठाएका थिए भनी उनकी भतिजीले लेखेकीले (बुलु शर्मा, 'छुटेका पाइला', नइ प्रकाशन, काठमाडौं, २०६०, १६ पृ.) श्री ३ चन्द्रको नजरमा उनी चढेको देखिन्छ । पुस्तौंदेखि आफ्नो सेवक भएर रहेका त्यही सेवाको बदौलत नेपालमा प्रतिष्ठित भए पनि बाहिरफेर कसैले नचिन्ने राममणिको नाउंमा आफ्नो जीवनचरित्र छपाउनुभन्दा भारतमा हाईकोर्टमा वकील भएका अम्बिकाप्रसाद उपाध्यायको नाउंमा आफ्नो जीवनचरित्र छपाउने श्री ३ चन्द्रले क्षेयस्कर संझेको हुन सक्छ । यसैले श्री ३ चन्द्रको हुकूमवमोजिम काशीनाथ र राममणिले अम्बिकाप्रसादलाई 'इतिहास' लेख्ने काममा सहयोग गरेको हुन सक्छ ।

राममणिका भाइ लक्ष्मणमणि (वि.सं. १९५४-२०२५)को विवाह अम्बिकाप्रसादका जेठाबालु देवीप्रसादकी छोरी विष्णुकुमारी (वि.सं. १९५५-२०१४)संग वि.सं. १९६६ मा भएकोले श्री ३ चन्द्रको जीवनचरित्र राममणिले लेख्ने भन्ने कुरा चल्नुभन्दा पनि अगाडि नै यी २ परिवार कुटुम्ब भइसकेका थिए । आफ्नी दिदी विष्णुकुमारीका ससुरा काशीनाथ कलकत्तामा औषधि गर्न जांदा अम्बिकाप्रसादले उनलाई डाक्टरकहां लगेकाले ('भएका कुरा', २७५ पृ.) यी २ परिवार नजीकिएका थिए भनी भन्न नसकिने होइन । यस नातासंबन्धवाट पनि अम्बिकाप्रसादको इतिहासलेखनमा काशीनाथ र राममणिले मदत गरेको हुन सक्छ ।

अम्बिकाप्रसादको 'नेपालको इतिहास'को वि.सं. १९८६ मा छापिएको दोस्रो संस्करणको 'भूमिका'मा यन्त्रकारले 'यस्का दोस्रा संस्करणमा अनेक परिवर्तन र परिवर्धन गरिएका छन् । नेपालका अत्यन्त प्रतिष्ठित विद्वान् पं. काशीनाथ दीक्षिताचार्यज्यू महोदय तथा मीर सुब्बा पं. राममणि महोदयबाट इतिहासम्बन्धी अनेक गूढ र अज्ञात विषयको पत्ता पाई एस पाली यस्मा सन्निवेश गरिएको हुनाले एस पुस्तकको गौरव र उपादेयता झन् अझ बढेको छ' भनी लेखेकाले काशीनाथ र राममणिले यस संस्करणमा अझ बढी मदत गरेका थिए भन्ने स्पष्ट हुन्छ । दोस्रो संस्करण छापिंनुभन्दा १ वर्षअगाडि नै परसिभल ल्यान्डनको 'नेपाल' प्रकाशित भइसकेकोले र राममणिले लेखेको इतिहास प्रकाशित गर्नैतर्फ कुनै चालचुल नभएकोले राममणिको पुस्तकका केही भाग यसमा परेको हुनु धेरै संभव छ । यस विषयमा इदमित्थं त अम्बिकाप्रसादको 'इतिहास'लाई राममणिको अझै अप्रकाशित इतिहाससंग दांजेपछि मात्र थाहा होला ।

नेपाली भाषामा लेखिएका बंशावली र मुख्य गरी अङ्ग्रेजीका, नेपालसंबन्धी पुस्तकको आधारमा अम्बिकाप्रसादले 'नेपालको इतिहास' तयार गरेको कुरा उनको 'भूमिका'बाट बुझिन्छ । आकरको अर्थात् मूलको परिशीलन नगरी सामान्यतया द्वैतीयक सामग्रीको आधारमा लेखिएको यस 'इतिहास'मा अरूहरूले लक्ष्मीनरसिंह र हरिहरसिंह राजुभाइ हुन् भनी भनी लेख्दै आएकोमा अम्बिकाप्रसादले भने 'हरिहरसिंहका लक्ष्मीनरसिंह र सिद्धिनरसिंह भन्ने दुई पुत्र थिए' भन्ने लेखी टिप्पणीमा 'हरिहरसिंहलाई बंशावलीमा भ्रमवश लक्ष्मीनरसिंहका कान्छा भाइ भनी लेखेको छ' (२ संस्करण, ४० पृ.) भनी प्रामाणिक कुरा लेखेकोलाई अपवाद मान्नुपर्छ ।

अम्बिकाप्रसादको 'नेपालको इतिहास'को दोस्रो संस्करणको एक प्रति नयराज पन्त (वि.सं. १९७०-२०५९)को संग्रहमा पनि छ । आफ्नो त्यस निजी प्रतिका कैयन् पृष्ठका दायांवायां र तलमाथिका खाली ठाउँ अम्बिकाप्रसादको लेखाइमा परेका गल्तीको संशोधन गरी उनले भरेका छन् । अम्बिकाप्रसादका गल्तीमध्ये एउटा त सामान्य मानिसले पनि लेखाइमा गडबडी भएको पत्ता लाउन सक्ने गरी व्याघातोक्तिले दूषित छ । खुलाएर भन्दा, अम्बिकाप्रसादको लेखाइवाट जङ्गबहादुर पांडे, कुंबर र थापा तीनै बंशका र दामोदर पांडे र बालनरसिंह कुंबर जङ्गबहादुरका बाबु हुन् (२ संस्करण, १३६-१३७ पृ.) भन्ने देखिन्छ ।

अम्बिकाप्रसादको 'इतिहास'मा श्री ३ जङ्कको बंशको विषयमा यस्तो गडबडी देखेर नै नयराज पन्तले आफ्नो २६ वर्षको उमेरमा वि.सं. १९९६ मा यस्तो कविता लेखेका थिए–

नेपाल देश हो आफ्नै यसैले यसको पनि
बुझेको छु सबै तत्त्व अन्वेषण गरी गरी ॥
तर यौटा छ यो शङ्का जो हुन् जङ्गबहादुर
मामा वा तिनका काका के मातवर पर्दथे ॥

("२६ वर्षको उमेरमा नयराज पन्तले लेखेका २ कविता', 'पूर्णिमा' १३३ पूर्णाङ्क, २०६७, ८१ पृ.)

वि.सं. २००९ असोज ५ गते नेपालको विद्यासंबन्धी इतिहासमा भएको एउटा बीजारोपणसंग अम्बिकाप्रसादको 'इतिहास' जोडिएको कुरा भनी यो लेख ट्वङ्याउनुपरेको छ । त्यस ताका पार्टीहरूले जस्तो पर्चाबाजी गर्थे, त्यस्तै पर्चा विद्याको विषयमा पनि त्यस दिन छापिएको थियो । कुरा के भने, काठमाडौंका मल्ल राजाहरूको बंशक्रममा छोरा बाबु र बाबु छोरा भएर फैलिरहेको भ्रम हटाउन त्यस दिन ४ पृष्ठको त्यो पर्चा निकालिएको थियो । त्यस पर्चाको नाउं 'इतिहास-संशोधन' राखी त्यसको मुनि 'संख्या १

भूकम्पबाट नयाँ पाठ र सरकारी कार्यदिशा

विनायकप्रसाद धिताल

२०७२ बैशाख १२ र २९ को बिनाशकारी भूकम्प र त्यसपछि गएका अनगिन्ती पराकम्पनवाट त्रसित नेपालीलाई भर्खरै मात्र भारतको मणिपुरमा गएको ६ दशमलव ७ रेक्टर स्केलको भूकम्पको धक्काले पुनः झस्कायो । भूकम्प यकिन भविष्यवाणी गर्न नसकिने प्राकृतिक प्रकोप भएकाले त्यस्तो त्रासको झस्का परून् अस्वाभाविक थिएन, बरु त्रसित मनस्थितिको सजगता थियो । भूकम्पले सिर्जना गर्ने भयावह स्थिति भोगिसकेका अवस्थामा भूकम्पको धक्का चाहे सामान्य नै किन नहोस्, त्यसले त्रासलाई व्यूंताइदिन्छ । यस्तो त्रासलाई न्यूनीकरण गर्न सरकारी पक्षबाट जनतालाई भूकम्पबारे प्रशस्त जानकारी गराउनुका अतिरिक्त त्यसबाट बच्ने उपाय अक्षरशः अवलम्बन गर्न कानुन बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक हुन्छ । नेपालमा भूकम्पको इतिहास लामो रहेको कुरा विभिन्न अभिलेखबाट पत्ता लाग्छ । जसअनुसार लिच्छवी कालमा आएको भूकम्प विसं. १९९० को भन्दा ठुलो भएको तत्कालीन युरोपेली पात्रोमा व्याख्या भएको उल्लेख छ । त्यस्तै, शाक्य मुनि बुद्धको पालामा लुम्बिनीमा शक्तिशाली भूकम्प गएको थियो भनिन्छ । यसको थप अध्ययनका निमित्त पुरातत्त्वविद्हरू लागिपरेको ज्ञात हुन आएको छ । १९९० को ८ दशमलव २ रेक्टरको भूकम्पमा नेपालमा मात्र ८ हजारभन्दा बढीले ज्यान गुमाएका थिए । प्रशस्त भौतिक क्षति भएको थियो । यसको असर छिमेकी मुलुकमा पनि परेको र क्षति वेहोरेको थियो । विसं. ०४५ को उदयपुर केन्द्रविन्दु रहेको ६ दशमलव ५ रेक्टरको भूकम्पमा ७ सय मानिसले ज्यान गुमाएका थिए भने ०६८ असोज १ गते ६ दशमलव ९ रेक्टरको भूकम्पमा नेपालमा आठ जना र भारतमा ५० भन्दा बढी मानिसको ज्यान गएको थियो । जोखिमयुक्त भूकम्प जाने देश विश्वमा ४० भन्दा बढी छन्, जसमा हाम्रो देश नेपाल ११औं स्थानमा पर्छ । भूकम्पका ससाना ४ रेक्टरका कम्पनले क्षति पुऱ्याउँदैनन् । ६ रेक्टरसम्मले केही क्षति पुऱ्याउने र ७ रेक्टरदेखि माथिका भूकम्पचाहिँ भयावह हुन्छन् भनी विज्ञहरूले जानकारी गराएका थिए । ७ देखि ९ रेक्टरसम्मका भूकम्पमध्ये सन् १५५६ मा चीनको सेन्सी राज्यमा गएको भूकम्पले झन्डै ८ लाख ३० हजार मानिसको ज्यान गएको थियो । सन् २००४ मा सुमात्रामा गएको ९ रेक्टर स्केलको भूकम्पले झन्डै ३ लाख मानिसको ज्यान गएको र सन् २००५ मा काश्मिरमा गएको भूकम्पले १ लाख मानिसको ज्यान गएको विवरण भूगर्वविद्ले दिएका छन् ।

पृथ्वीको भित्री सतह तातो चिप्लो र त्यो सतहको माथिल्लो भागको अवस्था लेदो खालको र त्यही भूतत्त्व तथा जमिन निर्माणका स्रोतहरू एकआपसमा घस्ने, चिप्लने र एकभित्र अर्को भाग घुस्निन खोज्दाको हलचलको कारण नै भूकम्प पैदा हुने कारण बताइन्छ । यस्तो हलचलले कुनै एक सानो क्षेत्र ओगटेको जमिन वा कुनै एक गाउँ अथवा जिल्लालाई नै खतरा पुऱ्याउंछ । त्यस्तै किसिमले ठुलो क्षेत्र ओगटेको देशलाई नै ठक्कर दिइंदा उत्तरबाट दक्षिण र दक्षिणबाट उत्तरतर्फ बढ्दै बढ्दै जाने कममा परस्पर ठोक्किन्छन् । ठोक्किंदा कुनै बखत विस्तारै र कुनै बखत जोडले ठोक्किने रफ्तारअनुसार पृथ्वी हल्लिन्छ । विस्तारै हल्लिने अवस्थालाई सानो भूकम्प र जोडले हल्लिने अवस्थालाई महाभूकम्प भन्ने गरिन्छ । भूगर्वविद्हरू करोडौं वर्षको अवधिमा भारत, जापान, इन्डोनेसिया, अमेरिका आदिका महासागरीय क्षेत्र अथवा पानीमुनि बराबर जाने भूकम्पहरू झट्टै थाहा नहुने, क्षति नगर्ने र वर्तमानको भारत देश पहिले एसिया महादेशमा नभएको र करिव २ करोड वर्षपहिले टेथ्य भन्ने समुद्रवाट सर्दैसर्दै लाखौं वर्षपछि मात्र एसिया महादेशमा जोडिन आइपुगेको तथ्यसमेत औंल्याउंछन् । अनि उनीहरू सन् २००४ मा पाकिस्तानमा गएको भूकम्पले त्यहांका वस्ती तथा उपत्यकालाई १० देखि २० मिटरसम्म तल झारिदिएको पनि बताउंछन् । नेपालमा भूकम्पको मुख्य कारणचाहिँ दक्षिणतर्फको इन्डियन प्लेट, उत्तरतर्फको तिब्बतियन/युरोपियन प्लेटमुनि

भूकम्पले सिर्जना गर्ने भयावह स्थिति भोगिसकेको अवस्थामा भूकम्पको धक्का चाहे सामान्य नै किन नहोस्, त्यसले भयभीतलाई ब्युँझाइदिन्छ । यस्तो त्रासलाई न्यूनीकरण गर्न सरकारी पक्षबाट जनतालाई भूकम्पबारे प्रशस्त जानकारी गराउनाका अतिरिक्त त्यसबाट बच्ने उपायहरू अक्षरशः अवलम्बन गर्न कानुन बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक हुन्छ ।

निरन्तर घुस्निन खोज्नुको परिणामले हो । भूकम्पको धक्काका साथै मानिसवाट निर्मित कमजोर संरचनाहरू ढलालिंग भई भत्केदा ठुलो धनजनको क्षति हुन्छ । संरचना ढलालिंग हुनुचाहिँ भूकम्प निर्माणसंहिता पालन गर्ने/गराउने संस्था र निकायमा दक्ष प्रविधि र प्राविधिक नहुँदा माथिवाट जे निर्देशन दियो, त्यही प्रमाणित गरिदिने कारण र दवाव हो । साथै भूकम्पीय जोखिमको ऐतिहासिक अनुसन्धान गर्ने जनचेतना नभएर पनि हो । उदाहरणको निमित्त सन् २०१० जनवरी १२ तारिखमा हैटीमा गएको ७ म्याग्नेच्युड र त्यसै वर्ष फेब्रुअरी २७ तारिखमा चिलीमा गएको ८ दशमलव ८ म्याग्नेच्युडको शक्तिशाली भूकम्पमा हैटीको तुलनामा चिलीमा कम धनजनको क्षति भएको पाइन्छ । यसो हुनुमा चिलीमा भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणसंहिताको कडाइका साथ पालना गर्नु/गराउनु, आकस्मिक उद्धार व्यवस्था तथा भूकम्पीय जोखिमको राम्रोसंग अनुसन्धान, व्यवस्थापन गर्ने लामो अनुभव र जनचेतना नै हो । 'यतिबेला, यो स्थानमा, यति म्याग्नेच्युडको भूकम्प जान्छ' भनी किटान गर्न सक्ने स्थिति नै छैन । भौगर्भिकवेत्ताले भूकम्प गइसकेपछि मात्र भौगोलिक सर्वेक्षणको वेवसाइटवाट भूकम्पको केन्द्रबिन्दु थाहा पाउन सक्छन् । तसर्थ, प्राकृतिक प्रकोपमध्येको अनिश्चित ठुलो प्रकोप भूकम्पलाई सम्झिएर जोखिम न्यूनीकरण वा आआफ्नो क्षेत्रवाट पूर्व तयारी गर्नु, जनचेतना जगाउनु, विपद् व्यवस्थापन गर्नु नै वुद्धिमानी काम हो ।

यसै प्रसंगमा तत्कालीन श्री ३ जंगवहादुर राणाले संकटकालीन अवस्था र दैवी प्रकोप, प्राकृतिक प्रकोप परिआएमा खर्चको निमित्त तत्कालीन कौसी तोषाखाना अथवा सरकारी ढुकुटीमा ११ करोड रुपैयां मौजात नगद राखेका थिए । त्यसैवाट श्री ३ जुद्धले विसं. १९९० माघ महिनामा भएको प्रलयकारी भूकम्पवाट पीडित नेपाली जनताको निमित्त खर्च गरे । त्यसका अतिरिक्त जुद्धशमशेरले त्यसै वर्ष फागुन १८ गते भूकम्प पीडितोद्धार संस्था कोष खोलेर आफू र आफ्नी वडामहारानी पद्मकुमारी देवी, गम्भीरकुमारी देवी, माहिली कान्छी महारानीसमेतले ४ लाख रुपियां नगद सेवाको निमित्त राखे । ब्रिटिस भारत, इंग्ल्यान्ड, जापान सरकारवाट नेपाली भूकम्पपीडितलाई केही रकम, चन्दा संकलन र सहयोग गर्न इच्छा व्यक्त गर्दा सोको आवश्यकता नभएको जनाउंपत्र पठाए । भूकम्पवाट काठमाडौं उपत्यका तराई पहाडमा समेत धनजनको क्षति भए पनि धैर्यपूर्वक संयमित भई समस्याको समाधान गरे । भत्किएका, विगिएका लथालिंग भएका घरहरूको सट्टा नयां तरिका डिजाइनका घरहरू निर्माण गराउन इच्छुक व्यक्तिलाई श्री ३ जुद्धले हौसला दिए । फलतः जुद्ध सडक अथवा नयां सडक निर्माण भयो । भाषण, सभा, गोष्ठी गर्न सर्वसाधारणले सामान्य छलफल, भेटघाट, मनोरञ्जन लिन भृगोल पार्क निर्माण गरे । मन्दिर, पाटी, पौवा, सत्तलको जिर्णोद्धार गरे । जुद्ध सडक केही दशक अगाडिसम्म नेपाल काठमाडौं घुम्न आउने पर्यटकहरूका निमित घुम्ने र माल सामान किन्ने ठाउं थियो । काठमाडौंमा जनसामान्यले भव्य महलहरू बनाउने प्रचलन चालु भयो । भूकम्पवाट भत्किएका धरहरा, घन्टाघर आदि यथावत त्यसैवेला बने, दर्शनीय रूपमा रहे । वि.सं ०७२ को भूकम्पमा धरहराचाहिँ पुनः ध्वस्त भयो ।

वि.सं. २०७२ वैशाखमा भूकम्प जानासाथ व्यक्ति, संस्था, छिमेकी राष्ट्र र विश्व समुदाय एकै साथ पीडितहरूको पीडामा मलम लगाउन यथोचित उद्धार र राहतका सामग्री लिएर नजुटेका होइनन् । त्यसवेला उनीहरूले महाकवि देवकोटाको 'मलम लगाऊ आर्तहरूको चहराइरहेको घाउ' भन्ने भावलाई आत्मसात् गर्दै तुरुन्त जुटेर मानवको मनलाई प्रफुल्ल पार्ने मानवकै नयां चित्र कोरे । साथै विभिन्न नियोग तथा विदेशस्थित राजदूतहरूले 'नेपालमा अर्थ क्वेक रिलिफ फन्ड' खोले । यसै सिलसिलामा विश्वव्यापी सहायतास्वरूप अनुदान र ऋण जुटाउन तत्कालीन अर्थमन्त्री डा. रामशरण महतले खेलेको महत्त्वपूर्ण भूमिकाका कारण करिव ४ खर्वको सहायता रकम जुट्यो । यसका लागि उनी यस वर्षको उत्कृष्ट अर्थमन्त्री पनि ठहरिए । यी सकारात्मक कदम र कार्यका वावजुद पनि भूकम्पपीडितहरू आजसम्म पनि पीडित नै रहेका छन् । यसको प्रमुख कारणमा राहत वितरणमा व्यक्ति तथा सरकारी निकाय, अन्य संस्थाका लोभी चित्त, प्रवृत्ति, जाली प्रपञ्च र अनैतिक चरित्रको विगविगी हो । राहत वितरण पक्षपातपूर्ण भएको, राजनीतिक सम्पर्क नहुने बुद्धबुद्धा तथा अशक्त सुत्केरीहरूले राहत नपाएका गुनासाहरू धेरै आएका र आउँदै छन् । यस्तै यस्ता अनैतिक प्रवृत्तिहरू पूर्वप्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाको मन्त्रीमण्डलमा समेत हुंदा तत्कालीन अन्तर्राष्ट्रिय पर्यवेक्षकहरूले नेपालको प्रशासनमा कानुनको भन्दा मौखिक आदेश प्रभावित हुंदा सरकारको आलोचना गरे । राजनीतिज्ञ तथा सरकारी उदासीनताको कुरामा अहिले आठ महिना पुग्न लाग्दासम्म पीडितहरूले वर्षायामको सास्तीको साथसाथै सरकारको फगत फोस्रो आश्वासनमा पुस-माघको जाडोसमेत खेपेर पीडित नै हुन वाध्य भए । यसका अतिरिक्त मनकारी दाताहरूले पीडितलाई उपलब्ध गराएका रकम सदुपयोग नभएमा सो फिर्ता लैजाने कुरा गर्दा पनि अनेकौं वहाना वनाई राजनीतिज्ञ र प्रशासनयन्त्रले कुनै चासो नै नदेखाएका र पीडितलाई प्राथमिकतामा नराखी आफ्नै भागवन्डाको राजनीतिमा रडमगाएका खवरहरू छापामा वरोल्ली देखिए । यहींनेर वि.सं. १९९० को भूकम्पपछि राहत र पुनर्निर्माण कार्य श्री ३ जुद्धले आन्तरिक प्रयास र जनपरिचालनवाट नै सफलता साथ गरेका कुरा मनन् गर्दा वर्तमान सरकारमा त्यस किसिमको प्रशासनिक खुवी, राष्ट्रिय स्वार्थ र स्वाभिमान कमै मात्र देख्न पाइन्छ । साथै, राष्ट्रनिर्माता पृथ्वीनारायण शाहलाई समेत अस्तित्वहीन नेताभा चिनाउन पछि नपर्ने आजका धेरै नेताको राष्ट्रिय चरित्र कस्तो छ, सवैले थाहा पाइएकै विषय हो । खासमा शाहको दिव्य उपदेशमा समेटिएका आर्थिक, राजनीतिक र प्रशासनिक नीतिलाई आत्मसात् गर्न सकेको भए नेपालको २१ जिल्लामा प्राकृतिक विपत्ति खनिए पनि ५४ जिल्लामा मनकारी, सहयोगी, जांगरिला व्यक्तिहरूले शाहको आर्थिक सुदृढीकरणको नमुना र प्रवृत्ति पेस गर्न सक्थे । राष्ट्रका सहृदयी गैरव्यक्ति र अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रका संघ/संस्था, दाता राष्ट्रवाट प्राप्त रकम, ऋण सहयोग, अनुदान तथा भावुक वचनले भूकम्पपीडितमा प्रभाव नपरेको होइन । तर, कतिपय सहयोगको उचित कार्यान्वयन नहुनु, खाद्यान्न, लत्तापकडालगायतका सामग्री गोदाम घरमै सड्नु, पीडित व्यक्तिसम्म उचित ढंगवाट वितरण नहुनु आदि अव्यवस्था, लापरवाहीचाहिँ खल्तो नै मह्सुस भए पनि त्यस्तो मानसिकता हटाई शारीरिक रूपमा स्वस्थ व्यक्तिले सधैं शोकमा नपरी शोकलाई ऊर्जामा परिणत गरी आफूसंग जे साधनस्रोत, उपकरण वचेका छन्, सोको उपयोग, प्रयोग गरी नयां व्यवस्था अँगाल्नु यस वखतको प्राथमिकता र दुःखवाट अघि वढ्ने पाठ हुनेछ ।

सन् २०११ को मार्च ११ मा जापानको फुकुसीमा सहरमा ठुलो भूकम्प हुंदा त्यहाँको आणविक भट्टी ध्वस्त र धेरै धनजनको क्षति भएको थियो । तर, त्यस्तो दर्दनाक घटनावाट वांच्न सफल व्यक्तिहरू हरेस नखाई परस्परको सहयोगमा आआफ्नै कर्म र उद्योगमा जुटे । उनीहरूको साहस, धैर्यलाई सहानुभूति र आश्वासन दिन अन्य देशका सहृदयी व्यक्ति तथा संस्थाले जो चाहिने सहयोग गरे । फलस्वरूप जापानी जनता तथा सरकार उद्योग गर्न सक्ने, खट्न सक्ने, विपत्तिमा धैर्य गर्न सक्ने क्षमतावान् भएका उदाहरण दिन सफल भए । त्यसैलाई उदाहरण सम्झिएर शोकमा परेका नेपालीले शोकलाई शक्तिमा परिणत गरी विपत्तिको सामना गर्नु नितान्त आवश्यक छ । धेरै पहिले सेक्सपियरले 'विन्टर डिस्कन्टेन्ट' पद्य कविताभा शिशिर ऋतु आउंछ भनी हरेस खानेहरूलाई हरेस नखान सम्झाएका थिए र । त्यस्तै, वैशाख ०७२ को भूकम्पमा पीडित, दुःखित, त्रसित भई वांचेका अपांग हुन् वा सवलांग, सवैले हरेक खानु भएन ।

पुस्तक समीक्षा

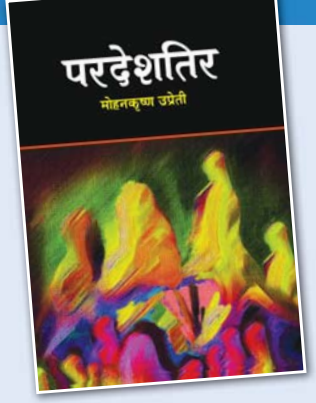

प्राविधिक 'परदेशतिर' घुम्दाको संस्मरण पुस्तकमा

भीम गौतम

मोहनकृष्ण उप्रेती पेसाले इलेक्ट्रिक इन्जिनियर हुन् । झन्डै ३१ वर्ष नेपाल विद्युत् प्राधिकरणमा उनले सेवा गरे । २०३८ सालदेखि २०६९ सालसम्म विद्युत् प्राधिकरणमा रहँदा उनले एउटा प्राविधिक इन्जिनियरको रूपमा धेरै देश घुम्नुपर्‍यो । विद्युत् प्राधिकरणले खरिद गर्ने विभिन्न सामग्रीको परीक्षण, अनुगमन लगायतमा जांदाको यात्राले उनले प्राविधिक यात्राका रूपमा मात्र सीमित गरेनन्, ती देश घुम्दाका क्षणहरूलाई उनले पुस्तकका रूपमा उतारे 'परदेशतिर' नामक संस्मरण पुस्तकमार्फत ।

विद्युत्कर्मी साहित्यिक समाज नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले प्रकाशन गरेको परदेशतिरमा उनले निजात्मक अनुभूतिहरूलाई आत्मपरक शैलीमा रोचक ढंगले पस्केका छन् । पेसासंगै साहित्यमा पनि चाख राख्ने उनले २०४४ सालमै पहिलो पुस्तक 'कम्प्युटर' (कम्प्युटर विज्ञानसम्बन्धी पहिलो नेपाली पुस्तक) सार्वजनिक गरिसकेका छन् । कम्प्युटरसंगै उनले यसअघि 'हस्ताक्षर विश्लेषण', 'विद्युत् उपभोगका विविधि पक्ष', 'ब्रह्मनालमा उभिएर' र 'एक इन्जिनियरको बयान' पुस्तक सार्वजनिक भइसकेको छ । परदेशतिर उनको यो छैठौं पुस्तक हो ।

धेरै देश परदेश घुम्छन्, फर्केर त्यसबारे उत्साहका साथ सीमित आफ्नो वरिपरिकालाई सुनाउंछन् तर उप्रेतीले देशपरदेश घुमेर पाएको शिक्षादेखि मनोरञ्जनसम्मलाई पुस्तकमा अटाएका छन् । यो संस्मरणात्मक निबन्धसंग्रहमा स्विडेन, फ्रान्स, फिनल्यान्ड, चीन, जापान, नर्वे, जर्मनी, स्विट्जरल्यान्ड र सिंगापुर देश पुग्दाका स्मरणहरू समेटिएका छन् । यी देशले गरेका प्रगतिका कारणदेखि आधुनिक कलगर्लसम्मका प्रसंगहरूले इतिहासदेखि वर्तमान आधुनिकतासम्मलाई देखाएको छ । पुस्तकमा लेखकले निजात्मक संस्मरणहरू मात्र लादेका छैनन्, ती देशले गरेका प्रगतिका कथाहरूलाई एउटा सन्देशको रूपमा दिन खोजेका छन् । ती कथाहरू नेपालजस्तो अल्पविकसित राष्ट्रवाट विकसिततर्फ उन्मुख गराउन राजनीतिज्ञदेखि नीति निर्मातासम्मलाई राम्रो पाठ वन्न सक्छन् । लेखक उप्रेतीले अरू देशको प्रगति गरे पनि आफ्नो देशको अवस्था कमजोर रहेकोमा त्यसप्रति समेत व्यंग्य गरेका छन् । पुस्तकमा आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक, सांस्कृतिकलगायतका सवै क्षेत्र समेटिएका छन् ।

स्विडेनमा पौने ४ सय वर्षअघि वनेको पानीजहाज डुबेको घटना, चीनको ग्रेटवाल र अलीकिक गुफाको अवलोकन, जापानको ओकुक्लोत्सु पावर स्टेसन डिजाइन र साकुराको महिमादेखि जर्मनीमा अल्वर्ट आइस्टान र जिमस काइस्टको गृहनगरका प्रसंगहरू पनि लाभदायी छन् पाठकका लागि । स्टकहोमकी एनीसंगको प्रेमभाव र सडकमै कलगर्लसंगको जम्काभेट, पेरिसको लिडो नाइट क्लवको स्वछन्दता, फिनल्यान्डको भासामा होटेलकी एटेन्डेटसंगको रोमाञ्चित वार्ताहरू पनि पुस्तकमा छन् । जर्मनमा अर्को सहर काम गर्न गएपछि नयां श्रीमती जोड्नेदेखि चीनमा एक वच्चा जन्माउने नीतिको असर, जापानमा संयुक्त परिवारको वसाइ संस्कृतिलाई समेत पुस्तकमा उनले समेटेका छन् ।

डिजिटल बजारमा धुर्मुस सुन्तली

काठमाडौं/रास– हास्य कलाकारिता क्षेत्रमा लोकप्रिय जोडी हो, धुर्मुस सुन्तली। हांस्य टेलिशृंखला 'मेरी वास्सै'मा जोडीका रूपमा देखिएका सीताराम कट्टेल (धुर्मुस) र कुञ्जना घिमिरे (सुन्तली) वास्तविक जीवनमा पनि जोडी हुन् ।

उनीहरू एउटै क्षेत्रमा सक्रिय भएरै लोकप्रियता कमाए, दर्शकलाई हँसाउन् हँसाए। अहिले यो जोडी सामाजिक काममा पनि सक्रिय छ। भूकम्पपछि उनीहरूको चर्चा अझै बढेको छ। 'मेरी वास्सै' प्रसारण बन्द भए पनि उनीहरू चम्किरहेका छन् । पछिल्लो समय उनीहरूलाई चर्चामा ल्याउने काम गरेको छ, उनीहरूले सुरु गरेको सामाजिक अभियानले ।

आफूले गरेका यी सबै गतिविधिको रेकर्ड राख्नका लागि उनले डिजिटल बजारमा प्रवेश गरेका छन् । धुर्मुस सुन्तली डटकममार्फत डिजिटल बजारमा प्रवेश गरेपछि उनीहरूले गरेका सम्पूर्ण कामका बारेमा जोसुकैले जानकारी लिन सक्नेछन् ।

साथै, उनीहरूले धुर्मुस सुन्तली फाउन्डेसन पनि खोलेका छन् । साथमा धुर्मुस सुन्तलीको हास्यव्यंग्य प्रस्तुति पनि वेभसाइटमा राखिएको छ ।

आफ्ना सिर्जनालाई जीवन्त राख्न मद्दत पुग्ने भएकाले वेभसाइटको आवश्यकता भएको सीताराम कट्टेलले जानकारी दिएका छन् । आधुनिक प्रविधिको विकाससँगै दर्शकसँग सीधा सम्पर्क स्थापित गर्न सजिलो हुने कुञ्जना घिमिरेको विश्वास छ ।

दर्शक, शुभेच्छुक र सहयोगी सबैसंग नजिक हुनका लागि फेसबुक पेज र युट्युब च्यानलमा पनि सक्रिय रहेको उनीहरूले बताएका छन् ।

भोजपुरीभाषी नेपालीले मनाए 'खिचडी'

सुभाष साह/बारा

माघे संक्रान्ति भन्ने नामले देशभरि नै हर्सोल्लासका साथ मनाउने पर्वलाई तराई मधेसका जिल्लामा बसोबास गर्ने भोजपुरीभाषीले शुक्रवार खिचडी पर्व मनाए ।

यो पर्वलाई विभिन्न जात समुदायले फरकफरक नामले मनाउँदै आएको भए पनि भोजपुरीभाषी नेपालीले यसलाई खिचडी भनेर मनाउने गरेका हुन् । नेपाली थारूहरूले यो पर्वलाई माघी पर्व, मैथली समुदायले तिला संक्रान्ति अन्यले माघे संक्रान्ति, मकर संक्रान्ति भन्ने नामले मनाइरहंदा भोजपुरीभाषी नेपालीहरूले सोही पर्व आफ्नो परम्पराअनुसार खिचडी भनेर मनाइएको हो ।

मुख्यतः मध्यतराई मधेसका जिल्लाहरू बारा, पर्सा, रौतहटसहितका जिल्लामा बसोबास गर्ने भोजपुरीभाषी नेपालीले खिचडी हर्सोल्लासका साथ मनाएको भोजपुरी प्रतिष्ठान वाराका अध्यक्ष रामप्रसाद साहले बताए ।

यस पर्वमा सखर (मिठा) लगाएर बनाइएको तिलको लड्डु, चामलको लड्डु, चिउराको लड्डु, भुजाको लड्डुजस्ता मिठो परिकार बनाएर खाने परम्परा रहेको छ। साथै, यस दिनमा घरमा चामल, दाल, घिउ तथा तिल मिलाएर बनाएको खिचडी खाने गरेको अध्यक्ष साहले बताए ।

'जाडो मौसमको मध्यभागमा शरीरलाई न्यानो प्रदान गर्ने खालको परिकार खाने चलन रहेको छ,' भोजपुरी भाषामा पीएचडी गरेका त्रिभुवन विश्वविद्यालय ठाकुरराम बहुमुखी क्याम्पस वीरगन्जका सहप्राध्यापक डा. विश्वम्भर शर्माले भने, 'यो पर्व ऋतु र कृषिसंग जोडिएको पर्व हो, यसलाई विभिन्न समुदायले फरकफरक नामले मनाउने चलन रहेको छ ।' यो पर्वलाई जाडोलाई विदा गर्ने पर्वका रूपमा समेत लिन सकिने उनले भने ।

यो पर्वलाई स्वास्थ्यसंग पनि जोडेर मनाउँदै आएको कलैया-६ निवासी रामचन्द्र गुप्ताले बताए । तिलवाट बनेका बिभिन्न परिकार खाँदा पेट सफा राख्ने, शरीरमा न्यानो दिने भएकाले यो पर्वमा तिलको लड्डुलाई विशेष परिकारका रूपमा खाने गरेको गुप्ताले बताए । तर, आवश्यकतामन्दा बढी तिल खाँदा पेटमा नपच्ने उनको भनाइ रहेको छ । किनभने तिलमा रहेको तेल तोरीको तेलभन्दा पनि बढी हुने गरेको उनले बताए ।

सूर्य देवताको उपासना गरी मनाइने यो पर्व सामाजिक पर्व रहेको बाराको नरही निवासी बुद्धिजीवी सुरेन्द्र साहले बताए। सूर्यको प्रकाशमा शरीरलाई चाहिने बिभिन्न प्रकारका तत्त्व भएकाले सूर्यको उपासना गरी खिचडी मनाउने परम्परा रहेको उनले बताए । खिचडी पर्वका अवसरमा विगत पाँच वर्षदेखि कलैया-६ निवासी ७६ वर्षीय हीरा दासले चामल, आलु र कपडालगायतका सामान साधुसन्त, गरिब र असहायलाई दान गर्दै आएका छन् ।

मनीषा कोइरालाले अरविन्दसँगै फिल्म खेल्ने

मुम्बई/एजेन्सी– अभिनेत्री मनिषा कोइराला अरविन्द स्वामीकी नायिका बन्ने भएकी छन् । सन् १९९५ मा प्रदर्शित मणिरत्नमको चलचित्र 'बम्बे' मा मनीषा कोइराला र अरविन्द स्वामीले अभिनय गरेका थिए ।

यो जोडीलाई पुनः पर्दामा ल्याउने भएका छन्, नेसनल अवार्ड विजेता निर्देशक तमिल फिल्म निर्देशक बालाले एक तमिल फिल्मभर्फात । अरविन्द र मनीषाको जोडी कुनै बेला निकै चर्चित मानिन्थ्यो, मुम्बईमा ।

'बम्बे' तत्कालीन समयमा हिट फिल्म थियो भने यही फिल्मबाट मनीषाले केही अवार्डसमेत पाएकी थिइन् । यस फिल्ममा बाहुबलीमा अभिनय गरेकी अनुष्का सेट्टी पनि अनुबन्ध हुने भएकी छन् ।

जीवनको उत्तरार्द्ध नेपालमै समाज सेवा गरेर बिताउने सोच बनाएकी मनिषा अहिले पुनः मुम्बई फर्किएकी छन् । नेपाली फिल्म 'फेरि भेटौंला' बाट अभिनय सुरु गरेकी मनीषाले 'सौदागर' बाट हिन्दी फिल्ममा अभिनय सुरु गरेकी थिइन् ।

पाँच वर्षअघि दीपेन्द्र के खनाल निर्देशित नेपाली चलचित्र 'धर्मा' मा मनीषाले अभिनय गरेकी छन्, सो फिल्म वक्स अफिसमा सफल हुन सकेन । पाठेघरको क्यान्सरबाट पीडित मनीषा सफल उपचारपछि उत्साहका साथ काम गर्ने योजनामा छिन् ।

गढीमाई मेलामा दर्शनार्थीको भीड

बारा/रास– बाराको महागढीमाई नगरपालिकाको बरियारपुरस्थित गढीमाईको दर्शन शुक्रवार हजारौं भक्तजनले गरेका छन् । प्रत्येक पाँच/पाँच वर्षमा लाग्ने गढीमाईको मेला माघेसंक्रान्तिका दिन पनि मेलामा जस्तै भक्तजनको भीड लाग्ने गरेको छ। मेलामा नेपाल तथा छिमेकी मुलुक भारतका बिभिन्न ठाउँबाट भक्तजनहरू आएर दर्शन गरेको गढीमाईका पुजारी शिव चौधरीले बताए । बलिका कारण विश्वमै प्रसिद्ध रहेको गढीमाई मेलामा भक्तजनको मनोकांक्षा पुरा होस् भन्ने उद्देश्यले बलि दिने गरेका छन् ।

एक वर्षअघि मसिरमा लागेको मेलामा रांगा, बोका, कुखुरा, मुसा र संगुरको बलि दिए पनि दिइएको थियो । आफ्नो मनोकांक्षा पुरा भएपछि यहाँ बलि दिनेको भीड लाग्ने गरेको छ। बलि दिने कारणले नै गढीमाईको मेला प्रसिद्ध रहेको छ। मेलामा गढीमाईको दर्शन गर्न बिभिन्न ठाउँबाट आएका दर्शनार्थी लाई व्यवस्थित गर्नको लागि व्यापक रूपमा प्रहरी परिचालन गरिएको थियो । गढीमाई मन्दिरका साथै भीडभाड हुने ठाउँमा प्रहरी परिचालन गरिएको छ। मेला भर्नका लागि टाढा टाढाबाट आएकाहरू आफन्तकहाँ बास बसेर भए पनि गढीमाईको दर्शन गरेका छन् । आफन्तसंग भेटघाट पनि भयो, गढीमाईको दर्शन पनि गर्न पाइयो, बाराको वेलहियामा माइती रहेको पर्सा बिरचिवबां-२ निवासी हेवन्ती देवीले बताइन् । धेरै दिन भएको थियो आमा बुवासंग भेटघाट गरेको गढीमाईको दर्शनसंगै आमाबुवासंग भेटघाट गर्ने अवसर गढीमाईको मेलाले जुराएको उनले बताइन् ।

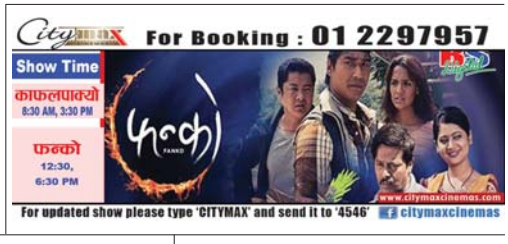

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्म: १९९६ असोज
स्वर्गारोहण: २०७२०१।२०

स्व. केशरी महर्जन

यस संस्थाका संचालक समितिका पूर्व अध्यक्ष तथा हाल संचालक सदस्य सन्त लाल महर्जनका धर्मपत्नी तथा उपाध्यक्ष शान्ती लक्ष्मी महर्जनका लाल र सदस्य हरि कृष्ण महर्जनको सासूआमा केशरी महर्जनको असामयिक स्वर्गारोहण भएको आज १७ औं दिनको पुण्यतिथिका दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । साथै यस दुःख घडीमा शोक सन्तप्त परिवारप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

अध्यक्ष
प्रदिप जोशी
आवास तथा पूर्वाधार विकाश केन्द्र, नेपाल तथा चरक जडिबुटी सहकारी संस्था लिमिटेड
बज्रबाराही नगरपालिका-९, चापागाउँ, ललितपुर

विकाश जोशी, उत्तम राजवाहक, मिलन शाक्य, जयन्त पोखरेल र गोपाल संजेल

वर्गीकृत डिस्प्ले

राहदानी हरायो
मिति २०७२/८/१७ गते मिनभवनदेखि तीनकुनेसम्म जांदा मेरो निम्न व्यहोरा भएको राहदानी हराएको हुंदा पाउनुहुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।
नाम : प्रकाश राई
राहदानी नं.: ०७५३४८७
ठेगाना : बास्पानी-८, बोटाङ
सम्पर्क : ९८४१४६४१९३

स्कूटर हरायो
मिति २०७२/९/२७ गते जोरपाटी शिवचोक घर अगाडी राती ११ बजे वा.९.५ प ७११६ निलो होण्डा डियो स्कूटर हरायको हुंदा पाउनुहुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।
नाम : मनिषा लामा
च्यासिस नं. : MC4JF393GF8001051
इन्जिन नं. : JF39E81011385
ठेगाना : भेच्छे-४, काभेपलान्चोक
सम्पर्क : ९८१४८६९१९५

राजधानी न्यूज पब्लिकेशन प्रा.लि.का क्षेत्रीय तथा ब्यूरो कार्यालयहरू
नेपालगञ्ज: (क्षेत्रीय कार्यालय) फोन : ०८१-५२४४३८
बुटवल : (क्षेत्रीय कार्यालय) फोन : ०७१-४३७४५४
पोखरा : (क्षेत्रीय कार्यालय) फोन : ५८४६५६३५१३

वर्गीकृत डिस्प्ले २५० वर्गीकृत विज्ञापन प्रति शब्द रु ५/-

वर्गीकृत डिस्प्लेको लागि हरेक दिन सम्पर्क : ५५४६३००
E-mail :- rajdhani_marketing yahoo.com/rajdhanimarketing76@gmail.com

वर्गीकृत विज्ञापन आइतबार, मंगलबार, बिहीबार र शनिबार

घर, टहराहरू भाडामा
बालकोटमा फ्याक्ट्री, पोल्ट्री, च्याउ खेतीलाई, घर टहराहरु भाडामा । ५६३९७४४

जग्गा बिक्रीमा
सांखु पालुवारीमा २ आना ३ पैसा जग्गा बिक्रिमा ९८४१४४५०४३, ९८४३४४६५३६

चाहियो
सितापाईला स्वयम्भू कलंकी वरीपरी एरियामा बस्ने २३ वर्ष देखि ३५ वर्षसम्मको ड्राइभर चाहियो ४००१५६४, ९८६०८३३६७६

अफसेटप्रेसमा २/४ कलर प्रिन्टिङ्ग मेशिनकोलागि अपरेटर, सहायकअपरेटर, फिडरम्यान, हेल्पर र ग्राफिक डिजाईनर (पार्टटाईम) 9801088032

बिक्रीमा
एयरपोटमा ट्राभल्स एन्ड टुर्स बिक्रीमा ९८४९९४७२१६

पानी तताउने सोलार, पानी फिल्टर फोन नं. : ९७४१००४६७९

लुभ् बसपार्क नजिकै घडेरी बिक्रीमा १२ फुटे कच्ची मोटर बाटो भएको १४ आना घडेरी बिक्रीमा सम्पर्क : ९८५११८११४१

सवारी साधन
नौसिटर जिप रिजर्भ टुर टिकेटिङ्ग चाहियमा ४००१५६४, ९८६०८३३६७६

मर्मत
कलर टेलिभिजन ग्यारेन्टीसाथ घरमै मर्मत ९८४१७९३५८६, ९८१५०२७२४०

सम्पर्क
घर बनाउने, ढलान काट्ने, घर भत्काइ सामान उठाउने र सडक बनाउने ठेक्का पट्टा सहित । सम्पर्क : ९८४१३१६३१२

Water Pump, रिबाईन्डीङ्ग-१२०० राईस कुकर रिपेरिङ्ग- २०० फ्रिज ग्यास चार्जिङ्ग -१०० ३ वर्ष ग्यारेन्टी

तिर्थयात्रा
गंगासागर, तिनधाम, ११-ज्यो तिलिङ्ग, गयाकाशी 01-4462024, 9803017032

आवश्यकता
महिला कर्मचारी आवश्यकता मो.नं. ९८०३१७८५९८ कलंकी ।

यस Dragon Recruitment and Security Services Pvt. Ltd. लाई सुरक्ष गार्ड आवश्यकता भएको ले इच्छुक व्यक्तिले आवेदन दिनु होला । योग्यता : उचाई : ५.५ फिट, तौल ५६ के.जी योग्यता : S.L.C. वा सो सरह तलब: कम्पनीको नियम अनुसार सम्पर्क : ललितपुर-५, लगनखेल फोन : ५५३०८५४ मो ९८५१०५२९७३

पसल भाडामा
नारायणहिटी दरबारको पूर्व उत्तरमा (धोबीचौर) कैलाश चौरमा १६X१० को दुई सटर र ८X१० को दुई सटर भाडामा । सम्पर्क : ९८४१९.४५०१७

फल्याट भाडामा
कुमारीपाटी हाईवेमा अफिसहरुलाई अति उपयुक्त तिनकोठाको फल्याट ९८५११२३७३७, ५५४२९४६

महाकविमार्ग डिल्लीबजारमा चार कोठा दुई बाथरुम र भान्सा सहित फल्याट भाडामा, मोटर जाने ठाउँ सम्पर्क : ४४१३५२३, ९८४१२३१०९३

राजधानी राष्ट्रिय दैनिकको वर्गीकृत/डिस्प्ले विज्ञापन संकलनका लागि विभिन्न स्थानमा बुकिङ्ग काउण्टर खोलिएकाले सम्पर्क राखि लाभ उठाउनुहुन सहर्ष जानकारी गराउँछौं

➪**सोइबुंहे**, नयांबजार, गोरखा न्यूज :-४३५४७९०, ➪**लगनखेल**, ब्रासिस बुक्स एण्ड स्टेशनरी : ९८४१८७२१८१, ५५४१३००, ➪**चाबहिल**, युनाइटेड आइटी सोल्सन्स: ९८५१०३०६७५, ➪**नयाँ बसपार्क**, न्यू पोखरा अडियो सेन्टर :- ४३८०५८२, ➪**नयाँ बसपार्क**, पशुपती कम्पनीकेशन :- ४३६६११२, ➪**भक्तपुर**, सन्त्याधारी तीनकुने, पुष्प श्री स्टेशनरी :- ६६१५३१२, ➪**कालिमाटी**, पश्चिक कन्ट्राक प्याइन्ट :- ४६७४८०१, ➪**पुरानोबानेश्वर चोक**, बीडलिक मिडिया प्रा.लि. :- ४४९२३०९, २०१४९३२, ➪**हात्तीसार**, लम्बिनी कम्पनीकेशन :- ४४४५२९४, ➪**मैतिदेवी**, बाबा स्टेशनरी एण्ड सेकेटरीयल इन्टरप्राइजेज :- ४४४०१९, ➪**ज्याठा**, एपिनेट कम्प्युटर :- ४२५८६०६, ➪**मिनभवन**, ग्लोवल बुक्स एण्ड स्टेशनरी: ४१०७१२८/४१०७४७७, ➪**गोंगबु चोक**, लोटस कम्युनिकेशन :- ४३६४७५१, ➪**बसुन्धरा**, एम.एस. सेडांई बुक्स एण्ड स्टेशनरी :- ४३५१४७५, ➪**कोटेश्वर**, कबिन बक्स एण्ड स्टेशनरी :- ४६००१६७, ➪**चाबहिल**, अदिती विज्ञापन सेवा :- ९८४१०२६३८१, ➪**क्षेत्रपाटी डल्को**, कम्प्युनिकेशन प्लस :- ४२६६७५१, ➪**सुन्धारा**, सुन्धारा टेलिकम :- ४२२०१८२, ➪**कीर्तिपुर**, किप बुक्स प्वाइन्ट :- ४३३१७७५, ➪**ठमेल**, हाइलाइट मिडिया :- ४४१७३३३, ➪**बागबजार**, विश्व नेपाली पुस्तक सदन :- ४२२४२२६, ➪**जोरपाटी**, स्मार्ट इन्भेस्टमेन्ट प्रमोशन नेपाल प्रा.लि. :- ४९१३०१०, ९७४१०१७२२३, ➪**लगनखेल**, निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी :- ५५३९१५७, ९८४१६२७८८९, ➪**नयाँ बानेश्वर**, पाभिभरा इन्टरप्राइजेज :- ९८४१४४५६९०, ४४९८०३७, ➪**सैदु भैसेपाटी**, डंगोल बुक्स एण्ड स्टेशनरी सेन्टर :- ९८४१५०२७७, ५५९०६५८, ➪**बीरगंज त्रिभुरती चोक**, अमृत पुस्तक भण्डार : ९८४९९७७७८९, ➪**हेटौंडा**, शिवालिक इन्टरप्राइजेज ९८४२२८९०९८, ➪**भरतपुर, चितवन**, शुभप्रभात मिडिया हाउस ९८५५०६३४०७

सम्पर्क नं.:- काठमाडौं, ५५४६३००, फ्याक्स: ५०११५९४/ नेपालगञ्ज, ०८१-५२५९३४/पोखरा, ०६१-५३३४३७/बुटवल, ०७१-४३७४५५

अर्थ

बन्द, हडताल र नाकाबन्दीले बढ्यो बेरोजगारी

शिव द्वाडी/काठमाडौं

तराई मधेसमा जारी बन्द, हडताल र भारतको नाकाबन्दीका कारण मुलुकमा ४ लाख बेरोजगार थपिएका छन् । बन्द, हडताल र नाकाबन्दीका कारण मुलुकभित्र सञ्चालनमा रहेका अधिकांश उद्योग व्यवसाय तथा कलकारखाना र औद्योगिक प्रतिष्ठानहरू प्रभावित बन्दा मजदुरहरू बेरोजगार बन्न पुगेका हुन् ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष पशुपति मुरारकाले बन्द, हडताल र नाकाबन्दीका कारण मुलुकमा धेरै मजदुर बेरोजगार बनेको बताए । दिनप्रतिदिन बेरोजगारको संख्या बढ्दै गएको र अवस्था यस्तै रहिरहे त्यसलाई धेम्नै कठिन हुने उनको भनाइ छ । यस्तो अवस्था आउन नदिन राज्यले वेलैमा विशेष पहल गर्नुपर्ने र त्यसलाई निजी क्षेत्रले सघाउनुपर्ने मुरारकाले बताए ।

अत्यन्त असहज अवस्थावाट गुजिरहेको निजी क्षेत्रलाई हतोत्साहित नगरी मनोवल उकास्ने किसिमको कार्य सरकारले गरेमा अवस्थामा सुधार हुन सक्ने उनको धारणा छ । अन्यथा मुलुकमा थप संकट उत्पन्न हुन गई बेरोजगारी समस्या झनै बढ्दै जाने र त्यसले मुलुकको अर्थतन्त्रमै चुनौती खडा गर्ने उनले बताए ।

महासंघको कर राजस्व समितिका सभापति सौरभ ज्योतिले नाकाबन्दी र तराई आन्दोलनले मुलुकका विभिन्न भागमा गरी २ हजार २ सयभन्दा बढी उद्योगहरू बन्द भएको बताए । ती उद्योग बन्द हुंदा त्यस्ता उद्योग प्रतिष्ठानमा आवद्ध ४ लाख मजदुर बेरोजगार भएको उनको भनाइ छ । यसबाहेक अप्रत्यक्ष रूपमा तिनमा आश्रित हजारौं व्यक्ति तथा तिनका परिवारसमेत प्रभावित बनेका छन् ।

भूकम्पले प्रभावित भएको अर्थतन्त्रलाई बन्द, हडतालले झनै तहसनहस पारेको र यही अवस्था लम्बिंदै गए बेरोजगार बन्नेको संख्या बढ्दै जाने ज्योतिको भनाइ छ । भूकम्पले मुख्य रूपमा १४ जिल्ला मात्र प्रभावित भए पनि तराई आन्दोलनले ७५ ओटै जिल्लामा प्रभाव पारेको बताउँदै सभापति ज्योतिले अर्थतन्त्रलाई जोगाउन आगामी दिनमा सरकारले अवलम्बन गर्ने नीति अझ महत्त्वपूर्ण हुने धारणा राखे ।

अर्थतन्त्रलाई गम्भीर संकटवाट बचाउने सन्दर्भमा कैयौं पटक सरकार र निजी क्षेत्रबिच छलफल भए पनि त्यसअनुरूप काम भने हुन नसकेको उनको भनाइ छ । यद्यपि, पछिल्लो समयमा सरकारले पुनरुद्धार कोषसम्बन्धी नीति पारित गरेका कारण केही आशा भने जागेको उनको भनाइ छ ।

इन्धनको मूल्य घटाउने तयारी

राजधानी समाचारदाता/काठमाडौं

नेपाल आयल निगम (एनओसी) ले इन्धनको मूल्य घटाउने भएको छ। तराई/मधेस आन्दोलन र भारतको नाकाबन्दीको वहाना बनाउँदै यसअघि पुरानै मूल्य असुल्दै आएको निगमले आगामी साता भने मूल्य घटाउने भएको हो ।

नेपाल आयल निगमका कार्यकारी निर्देशक गोपाल खड्काले भारतीय आयल कर्पोरेसन (आईओसी) बाट १५ जनवरीको नयाँ मूल्य प्राप्त भएपछि त्यसको अध्ययन गरी नेपाली बजारमा मूल्य समायोजन गरिने बताए। अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा कच्चा तेलको मूल्य निरन्तर घट्दै आएको भए पनि नेपालमा भने विगत केही महिनायता मूल्य घटेको छैन ।

पछिल्लो समयमा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा कच्चा तेलको मूल्य प्रतिब्यारेल ३० अमेरिकी डलरको हाराहारीमा झरेको छ। नेपालमा भने प्रतिब्यारेल ४५ डलरभन्दा माथि मूल्य छंदाको भाउ कायम छ। अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा कच्चा तेलको मूल्य निरन्तर घटिरहेको भए पनि नेपाली बजारमा भने चार महिनादेखि मूल्य नघटाई निगमले पुरानै मूल्य कायम गर्दै आएको हो ।

पछिल्लो समयमा निगमले प्रतिलिटर पेट्रोलको १ सय ४ रुपैयाँ, महीतेल र डिजलको ८२ रुपैयाँ र प्रतिसिलिन्डर ग्यासको १ हजार ४ सय मूल्य तोकेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय बजार मूल्यअनुसार नेपालमा पनि मूल्य समायोजन गर्ने हो भने अहिलेको मूल्यमा ३० देखि ४० प्रतिशतसम्म घटाउन सकिने निगम स्रोतले बतायो। यद्यपि विभिन्न वहाना बनाएर निगमले सक्ने जति मूल्य भने घटाएको छैन ।

हाल एनओसीले निजी बैंक तथा वित्तीय संस्थावाट लिएको ऋणसमेत तिरिसकेको हुनाले यसपटक ऋणको व्याजमा यसअघि तिर्दै आएको शुल्क पनि हट्नेछ । जसकारण अब मूल्य समायोजन हुंदा उपभोक्तालाई प्रत्यक्ष महसुस हुने गरी घट्ने कार्यकारी निर्देशक खड्काले बताए ।

हालसम्म निगमले व्याजबापत प्रतिलिटर इन्धनमा ३ देखि ४ रुपैयांसम्म उपभोक्तावाट असुल गर्दै आएको छ । इन्धनको मूल्य उच्च रूपमा घट्दासमेत नघटाई बिक्री गर्दै आएको निगमले सरकारीवाहेक अन्य सब ऋण चुक्ता गरिसकेको खड्काले बताए । उनका अनुसार सरकारसंग लिएको १२ अर्ब ६४ करोड भने तिर्न बाँकी छ ।

इन्धनको मूल्य घट्ने भए पनि सहज आपूर्ति गर्न भने अझै सक्ने अवस्था आइनसकेको खड्काले बताए । अहिले पनि मागको ३०/३५ प्रतिशतको हाराहारीमा मात्रै इन्धन आपूर्ति भइरहेको भन्दै उनले यही अवस्थामा आपूर्ति व्यवस्थामा सुधार हुन नसक्ने बताए ।

उनका अनुसार डिजलको आपूर्ति केही सहज भए पनि पेट्रोलको आपूर्ति अवस्था कमजोर छ। यसैबिच ग्यांस र तेलको आपूर्ति बढाउने विषयमा आईओसी प्रतिनिधिसंग छलफल गर्न एनओसीको आपूर्ति व्यवस्था निभागका निर्देशक तथा प्रवक्ता मुकुन्द धिमिरे भारत गएका छन्। उनले आईओसीका पदाधिकारीसंग छलफल र समन्वय गरी सहज भएका नाकावाट आपूर्ति बढाउन पहल गर्ने कार्यकारी निर्देशक खड्काले बताए ।

कोरिया जान नपाएकालाई पुनर्निर्माणमा लगाउने प्रस्ताव

राजधानी समाचारदाता/काठमाडौं

नेपाल र दक्षिण कोरियाबिच रोजगार अनुमति प्रणाली (ईपीएस) मार्फत प्रशिक्षार्थी कामदार छनोट गर्न लिइएको कोरियन भाषा परीक्षामा सहभागी भई कोरिया जान नपाएकालाई पुनर्निर्माण कार्यका लागि स्वयं सेवकका रूपमा परिचालन गर्ने प्रस्ताव ईपीएस कोरिया शाखाले अघि सारेको छ ।

सो शाखाले वैदेशिक रोजगारीका लागि आकर्षक गन्तव्य दक्षिण कोरिया जानका लागि लिइएको भाषा परीक्षामा सहभागी भई दक्षिण कोरिया जान नपाएका युवायुवतीलाई अहिले केही समयका लागि मुलुकको राष्ट्रिय पुनर्निर्माण कार्यमा परिचालन गर्ने प्रस्ताव राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणसमक्ष पठाएको हो । शाखाले प्राधिकरणसमक्ष पठाएको प्रस्तावमा करिब २० देखि ३० हजार अदक्ष श्रमिकलाई स्वयंसेवकको रूपमा छनोट गर्न सकिने उल्लेख छ ।

ईपीएस कोरिया शाखाका प्रमुख डिल्लीराम बाँस्तोलाले भाषा परीक्षामा असफल भएका परीक्षार्थीलाई छनोट गर्दा राजनीतिक दवाव नहुने, छनोट प्रक्रिया विवादमुक्त हुने र सजिलै ठुलो संख्यामा श्रमिकको व्यवस्थापन गर्न सकिने भएकाले प्रस्ताव ल्याइएको बताए ।

सार्वजनिक रूपमा आह्वान गरी इच्छुक व्यक्तिलाई स्वयंसेवकका रूपमा छनोट गरी उनीहरूलाई केही अवधिको तालिम दिई 'निश्चित निर्वाह खर्च' प्रदान गर्ने गरी काममा लगाउन सकिने सो शाखाले वुझाएको प्रस्तावमा उल्लेख छ ।

गत २ र ३ असोजमा सम्पन्न छैठौं कोरियन भाषा परीक्षामा उत्तीर्ण भएका कुल ८ हजार ४ सय ९० जनाको व्यक्तिगत विवरणसहितको सूची बनाएर दक्षिण कोरिया पठाउने क्रम सकिएसँगै छनोट भएकामध्ये केही कामदार आगामी माघको तेस्रो साताबाटै दक्षिण कोरिया जाने सो शाखाले जनाएको छ ।

शाखाका अनुसार भाषा परीक्षामा सहभागीमध्ये १९ दशमलव ५ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । सो परीक्षामा उत्पादनमूलकतर्फ ५ हजार ८ सय १७ जना र कृषि तथा पशुपालनतर्फ कुल २ हजार ६ सय ७३ जना उत्तीर्ण भएका छन् ।

कोरियन भाषा परीक्षा उत्तीर्ण हुनेमा ७ हजार ७ सय ८९ जना पुरुष र १ सय १ जना महिला रहेका छन् । उनीहरूमध्ये आधाले स्वयंसेवकको रूपमा काम गर्ने अनुमान शाखाले लिएको छ । छैठौं भाषा परीक्षाका सहभागीवाट अपुग भए चौथो र पाँचौं भाषा परीक्षामा सहभागी भएका १ लाख आवेदकमध्येवाट पनि आवश्यकताअनुसार स्वयंसेवक लिन सकिने पनि सो प्रस्तावमा उल्लेख छ ।

आफूहरूको सो प्रस्तावलाई पुनर्निर्माण प्राधिकरणका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुशील जवालीले सकारात्मक रूपमा लिंदै त्यसका लागि पहल गर्ने बताएको शाखाका प्रमुख बाँस्तोलाले जानकारी दिए । शाखाले प्राधिकरणलाई बुझाएको प्रस्तावमा भनिएको छ, 'ती स्वयंसेवक छनोट गर्दा कति अवधिका लागि लिने, केकस्तो सुविधा दिने र कसको मातहत कसरी खटाउने भन्ने सम्बन्धमा राज्यले निश्चित नीति बनाउन सक्छ ।'

अहिले स्वयंसेवकका रूपमा खटाउँदा उनीहरूमा दक्षतासमेत वृद्धि हुने तथा उपयुक्त नीतिगत व्यवस्था गरी राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनामा श्रमिकका रूपमा खटाउन सकिने सम्भावना छ। यसरी खटिने कामदारलाई स्वयंसेवा गरेको प्रमाणपत्र दिने र कार्यक्षेत्र तोक्दा सकेसम्म सम्बन्धित जिल्ला वा क्षेत्रभित्रका युवालाई प्राथमिकता दिन उपयुक्त हुनेसमेत उल्लेख छ ।

सन् २००८ वाट ईपीएसमार्फत कोरियामा नेपाली कामदार पठाउन सुरु गरिएकामा हालसम्म करिब ३५ हजारभन्दा बढी कामदार ईपीएसमार्फत दक्षिण कोरिया गइसकेका छन् । यस प्रणालीमार्फत जाने कामदारले ४ वर्ष १० महिना काम गर्न पाउँछन् ।

म्याङलुङ नपाको बजेट साढे ५ करोड

तेह्रथुम/रास- तेह्रथुम-नगर क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धन र पूर्वाधार विकासलाई प्राथमिकतामा राख्दै म्याङलुङ नगरपालिकाले ५ करोड ८३ लाख ५४ हजार रुपैयांको नगर विकास योजना सार्वजनिक गरेको छ। नगरपालिकाको तेस्रो नगर परिषद् तथा आगामी आर्थिक वर्षको वजेट, नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण गर्दै कार्यकारी अधिकृत सुरेन्द्र थापामगरले वजेट सार्वजनिक गरेका हुन् ।

वजेटमा नगर क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धन, वजारको फोहोरमैला र वसपार्क व्यवस्थापन, पोखरीसहितको पार्क निर्माण, छेलेडाँडामा भ्यू प्वाइन्ट निर्माण, राष्ट्रिय विभूति फाल्गुनन्दको स्तम्भ निर्माण, सिमिनावसी मन्दिर व्यवस्थापन, मध्यपहाडी लोकमार्गमा लालीगुरांस वृक्षरोपण र जिरिखिम्ती सिमिनावसी मन्दिर हुँदै संखुवासभाको चौकीवजार पर्यटकीय मार्ग निर्माणलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिएको छ ।

नेपाल स्की संघको सूचना

नेपाल स्की संघको २०७२/०७/३० गतेको निर्णय अनुसार संघको निर्वाचित साधारणसभा गर्नेवारे जिल्लाहरुलाई पत्राचार भइसकेको र सूचना नपुगे यसैलाई सूचनामानि प्रतिनिधि चयनगरि पठाइदिनुहुन सुचित गरिन्छ ।

कार्यक्रम :
मिति : २०७२ माघ २० गते
समय : ११ बजे
स्थान : काठमाडौं

नेपाल स्की संघ

Government of Nepal
Ministry of Irrigation
Department of Irrigation
BheriBabai Diversion Multipurpose Project
Surkhet

Invitation for Bids

(Publication Date: 2072/10/02)

Job and Contract Identification : No As mentioned below

1. Government of Nepal (GoN) has allocated funds towards the cost of BheriBabai Diversion Multipurpose Project (BBDMP) and intends to apply part of the funds to cover eligible payments under the Contracts as specified in the table below. Bidding is open to all eligible Nepalese Bidders.
2. Government of Nepal, Ministry of Irrigation, Department of Irrigation (DOI), BheriBabai Diversion Multipurpose Project (BBDMP), Surkhet invites sealed tenders for the Supply and Installation of PV modules.Bidders who do not meet the minimum qualifying criteria shall not be considered for award of contract.
3. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of the Surface Irrigation and Mechanical Management Division, Department of Irrigation , Jawalakhel (Phone no. 01- 5537311) or office of BheriBabai Diversion Multipurpose Project, Surkhet (Phone No 083-525438)
4. A complete set of Bidding Documents may be downloaded from the PPMO website, www.bolpatra.gov.np or may be purchased by interested Bidders from the following offices on the submission of a written request attaching copies of bidders registration, VAT registration, latest Tax clearance certificate and upon cash payment of NRs 3000/- (Rupees Three Thousand only) (non refundable) until **2072/11/02.**

Surface Irrigation and Mechanical Management Division, Department of Irrigation , Jawalakhel
or
BheriBabai Diversion Multipurpose Project, Surkhet

Bidders may submit the Bid for the work either by himself or as a partner in joint venture (J/V) provided that each J/V partner has purchased a complete set of Bidding Documents separately. However, a single set of Bidding Documents may be purchased by a joint venture of firms by submitting a J/V agreement along with the documents mentioned above for each of the partner firm. However, number of firms forming joint venture is limited to **Three**.

5. Bidders may submit their completed bids either electronically or as a complete hard copy. In case of e-submission, the applicant is required to deposit non- refundable fee of NRs. 3000/- in the following account and the scanned copy of voucher/receipt of such deposition must be attached with the e-submission.

Name of Bank :	RashtriyaBanijya Bank, Birendranagar, Surkhet
Office Code:	64/357/04
RajashwaShirshak:	14227
Rajaswa Account Number:	ka-1-1-007.

Last date of submission of completed documents is by **12.00 hours (Noon) on2072/11/03**. The bidder shall seal the Bidding Documents in a single envelope, addressed to **The Project Director, BheriBabai Diversion Multipurpose Project, Surkhet**. The submitted Bids will be opened at 14.00 hours at the same office on the same day in the presence of the contractor's representatives, if they wish to attend.

Bidders, who choose to submit their bids electronically through e-procurement section of PPMO's website **www.bolpatra.gov.np,** may download the necessary parts of the bidding documents, prepare their Bids and submit their electronic Bids as specified in the Instruction to Bidders. Bids received after the deadline shall be rejected.

6. In addition to electronically submitted PDF files, the **Bidder shall benecessarily required to submit hard copy** of bid documents, original bid security letter and clarifications **within 7 days** from the date of Bid submission.

Non-submission of hard copy of the bidding documents, original bid security letter and or clarifications by the Bidder within time as specified above shall affect the Bid as being non-responsive.The Bid validity period is 90 days from the last date of submission of the Bid.

7. Each Bid must be accompanied with bid security amount stated in the table below deposited in the form of cash voucher in the account as mentioned in S No 6above or in the form of Bank Guarantee issued by a commercial bank in Nepal, drawn in favor of **BheriBabai Diversion Multipurpose Project, Surkhet** as mentioned in the Bid Document having validity period not less than 120 days from the last date of submission of the Bid. In case of e-submission the scanned copy of voucher/receipt/guarantee of such deposition/Bank Guarantee must be attached with the e-submission
8. Bidders are advised to visit the related field and assess the actual site conditions before submitting their bids.
9. The unit price furnished in words shall prevail in case of any discrepancy between figures and words.
10. Bidders (or their authorized representatives) shall have to produce their original documents (work experience certificate, financial statements and owners' books for all proposed plants, equipment and vehicles including those being leased or rented etc as demanded by the document) for verification at the BBDMP office, Surkhet as and when asked by BBDMP, Surkhet.
11. The Employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly, any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.
12. Any proposal with conditions shall not be accepted.

Contract No.	Description of Work	Bid Security Amount	Locations
01/Solar Lift Irrigation/BBDMP / 072/73	Supply and Installation of solar PV modules solar pump for Irrigation	NRs. 3,70,000.00	Bheriganga NP, Babai and LekhpharsaVDC
03/Building/BBD MP /072-73	Construction of Building (Security Post) for Bardiya National Park Office	NRs. 4,00,000.00	Bansgadi Municipality, ChepangBardiya
02/Irrigation/ BBDMP/072-73	Rehabilitation of Bulbule and kakarekhola Irrigation System	NRs. 2,60,000.00	Bheriganga NP, Babai, Hattikhal

Project Director
BheriBabai Diversion Multipurpose Project

सागमा सहभागी हुन नेपाललाई आमन्त्रण

राजधानी समाचारदाता/काठमाडौं

छिमेकी राष्ट्र भारतको गुहावटी र सिलोङमा आयोजना हुने १२औं दक्षिण एसियाली खेलकूद (सागा) को लागि भारतले नेपालाई औपचारिक आमन्त्रण गरेको छ । भारतीय लोकसभाका सदस्य भिसेन्ट एच पालले शुक्रवार युवा तथा खेलकूदमन्त्री सत्यनारायण मण्डललाई मन्त्रालयमा भेट गरी सागमा सहभागिताका लागि निमन्त्रणा दिएका छन् ।

पालको नेतृत्वमा नेपाल आएको १२औं दक्षिण एसियाली खेलकूद आयोजकको टोलीले सहभागिता तथा सफलताका लागि नेपाललाई अत्यधिक मात्रामा नेपाली टोलीलाई सहभागी गराउन अनुरोधसमेत गरेको छ । शुक्रवार त्रिपुरेश्वरस्थित डीईसीसीको हलमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा टोलीले १२औं दक्षिण एसियाली खेलकूद तयारी अन्तिम अवस्थामा रहेको र तयारी, व्यवस्थापन र खेल पूर्वाधार, भूगोल, विभिन्न राष्ट्रको टोलीको सहभागितालगायतका बारेमा जानकारी गराएका थिए ।

प्रत्येक दुई वर्षमा आयोजना हुने खेलकूद आयोजक राष्ट्र भारतको आन्तरिक कारणले गर्दा पांच वर्षपछि आयोजना हुन लागेको हो । सो पत्रकार सम्मेलनमा राष्ट्रिय खेलकूद परिषदका सदस्य सचिव एवं १२ औं दक्षिण एसियाली खेलकूदका सेभ द मिसन केशवकुमार विष्टले खेल कूटनीतिका माध्यमले दुई देशविचको सम्बन्धलाई प्रगाढ बनाउने बताए । उनले मेडलका लागि मात्र नभई दक्षिण एसियाको नियमित कार्यक्रम भएकाले यसलाई सफल पार्न् नेपालको पनि उत्तिकै दायित्व भएकाले त्यसका लागि नेपालले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने बताए ।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय खेलकूद परिषदका उपाध्यक्ष एवं नेपाल ओलम्पिक कमिटीका महासचिव लामा टेन्डी शेर्पाले सागमा नेपालको सहभागिता निश्चित भएको भन्दै अन्य कारणले यसलाई नबियोल्ने भन्दै खेल माध्यमले दुई देशविचमा भाइचाराको विकास गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । उनले भारतीय पक्षबाट पनि नेपाली विभिन्न खेललाई भारतका विभिन्न स्थानमा प्रशिक्षणको व्यवस्था गरेर नेपाललाई सहयोग गरेकामा धन्यवाद दिए ।

शुक्रवार नै प्रतिनिधि मण्डलले नेपाल ओलम्पिक कमिटीका अध्यक्ष जीवनराम श्रेष्ठलाई ओलम्पिक मुख्यालय सातदोवाटोमा भेट गरेका थिए ।

सागमा अफगानिस्तान, बंगलादेश, भुटान, भारत, माल्दिभ्स, नेपाल, पाकिस्तान र श्रीलंकाका खेलाडीको प्रतिस्पर्धा हुनेछ । विश्वको कुल जनसंख्यामध्ये करिब २१ प्रतिशत जनसंख्या सार्क राष्ट्रको रहेकाले पनि यस प्रतियोगितालाई अझै महत्वपूर्ण बनाउन सकिने विज्ञहरूको राय छ ।

१२औं सागमा २३ खेल समावेश गरिएका छन् । २३ खेलका २ सय २८ इभेन्टमा प्रतिस्पर्धा हुनेछ । २ सय २८ स्वर्ण, २ सय २८ रजत र ३ सय ८ कांस्य पदकका लागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ । नेपाल ओलम्पिक कमिटीले लैंगिक समानताको आवाज उठाउंदै सबै खेलमा महिला र पुरुषको समान प्रतियोगिता हुनुपर्ने माग राखेको थियो । त्यसको सम्बोधन भएको छ । गोहाटीमा एथलेटिक्स, बास्केटवल, भलिवल, पौडी, ट्रायथलन, हक्की, भारोत्तोलन, कुस्ती, स्क्वास, सुटिङ, खोखो, कबडी, हयान्डवल, साइक्लिङ र लनटेनिस हुने शुक्रवार भारतीय दूतावासले जारी गरेको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । त्यसैगरी, सिलोङमा आर्चरी, ब्याडमिन्टन, वक्सिङ, जुडो, टेबलटेनिस, तेक्वान्दो र उसु हुनेछ । पुरुष फुटवल गुवाबटी र महिला फुटवल सिलोङमा हुनेछ ।

सागमा १५ सय ५ पुरुष र १ हजार १ सय ६७ महिला खेलाडीको सहभागिता रहनेछ । ६ सय ३५ टिम अफिसियल र एनओसी मेम्बर रहेनछन् भने २ सय अन्तर्राष्ट्रिय टेक्निकल अफिसियल रहने विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । करिव १ सय अन्तर्राष्ट्रिय मिडियाको सहभागिता हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

अफगानिस्तानले पुरुषतर्फ २० खेलमा सहभागिता गराउने भएको छ । जसमा १ सय ७१ खेलाडी रहेनछन् । त्यसैगरी, महिलातर्फ १२ खेलमा ८३ जनाको सहभागिता रहेको छ। बंगलादेशले २२ खेलमा २ सय ४१ पुरुष र १८ खेलमा १ सय ६८ महिलाको सहभागिता गराउने भएको छ । भुटानले ९ खेलमा ५९ पुरुष र ६ खेलमा २८ महिलाको सहभागिता गराउने भएको छ । भारतले २३ औंटै खेलमा २ सय ७५ पुरुष र २ सय ४४ महिलाको सहभागिता गराउँदै छ । त्यसैगरी, माल्दिभ्सले १० खेलबाट ९६ पुरुष र ९ खेलबाट ८८ महिलाको सहभागिता गराउँदै छ । त्यसैगरी, पाकिस्तानले २० खेलमा पुरुषतर्फ १ सय ९५ र १८ खेलबाट १ सय ४२ महिला उतार्दै छ । नेपालले पनि पुरुष र महिला दुवैतर्फ २३ औंटै खेलमा सहभागिता गराउँदै छ । जसमा पुरुष २ सय ११ र महिला १ सय ८७ जनाको गरी कुल ३ सय ९८ जनाको सहभागिता हुनेछ । श्रीलंकाले पनि २३ खेलमा नै महिला र पुरुष टिम उतार्दै छ । जसमा २ सय ५७ पुरुष र २ सय २७ महिला रहेका छन् ।

नेपालले २३ औंटै खेलमा महिला/पुरुषको सहभागिता गराएकामा भारतले धन्यवाद दिएको छ । भारत, नेपाल र श्रीलंकाले २३ औंटै खेलमा सहभागिता जनाएका हुन् ।

५ फेब्रुअरीमा गुहावटीमा उद्घाटन हुनेछ भने ६ फेब्रुअरीमा सिलोङमा पनि उद्घाटन समारोह गरिने बताइएको छ ।

ओलम्पिकमा भारतीय टोली

काठमाडौं/रास– भारतमा हुने १२औं सागको तयारी तथा सहभागिताका विषयमा भारतीय प्रतिनिधि मण्डलसंग नेपाल ओलम्पिक कमिटीको छलफल भएको छ । सिलोङ सहरका सभासद् भिन्सेन्ट एच पालको नेतृत्वमा आएको पांच सदस्यीय टोलीले ओलम्पिक कमिटीका अध्यक्ष जीवनराम श्रेष्ठ, महासचिव लामा टेन्डी शेर्पालगायतका पदाधिकारीसंग भेट गरी छलफल गरेका थिए । भारतीय टोलीले नेपालको तयारी र सभागिताका विषयमा चासो राखेको थियो । नेपाल ओलम्पिक कमिटीका अध्यक्ष श्रेष्ठले नेपालको सहभागिता र त्यसका लागि भएको तालिम तथा प्रशिक्षणका विषयमा अवगत गराए । भारतीय टोलीमा भारतीय ओलम्पिक संघका सदस्य मुस्ताक अहमद, १२औं दक्षिण एसियाली खेलकूद आयोजक कमिटीका कार्यकारी प्रमुख आर के शर्मा, युवा तथा खेलकूद मन्त्रालयका ए के सिंह, भारतीय दूतावासका द्वितीय सचिव रोशन लेप्चा रहेका थिए ।

नेपाल बंगबन्धु गोल्डकपको सेमिफाइनलमा

काठमाडौं/रास– नेपाल बंगलादेशमा जारी बंगबन्धु गोल्डकपको सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ ।

शुक्रवार भएको खेलमा आयोजक बंगलादेशसंग गोलरहित बराबरी खेल्दै नेपाल उपविजेताका रूपमा सेमिफाइलनमा प्रवेश गरेको हो । त्यसैगरी, आयोजक बंगलादेश पनि समूह एको विजेताका रूपमा अन्तिम ४ मा प्रवेश गऱ्यो ।

सो खेलअघि नै नेपालको सेमिफाइनल यात्रा तय भएको थियो । शुक्रवार नै भएको यसअघिको खेलमा श्रीलंकाले मलेसियाको फेल्डा क्लवलाई २-१ ले हराएपछि नेपाल लिग चरणको आफ्नो अन्तिम खेलअघि नै अन्तिम ४ मा प्रवेश गरेको थियो ।

मलेसियाको फेल्डालाई हराएपछि पनि श्रीलंका ३ अंकका साथ समूह चरणबाट बाहिरियो । फेल्डाको २ अंक मात्र रहेको छ । नेपाल र बंगलादेशको ५/५ अंक छ । नेपालले पहिलो खेलमा फेल्डासंग बराबरी खेलेको थियो भने श्रीलंकालाई हराएको थियो ।

हिमालयन क्रिकेट एकेडेमीसँग पुलिस पराजित

काठमाडौं/रास– हिमालयन क्रिकेट एकेडेमीले नेपाल पुलिस क्लवलाई प्रथम राष्ट्रिय अन्तरक्लव युथ क्रिकेट च्याम्पियनसिपअन्तर्गत शुक्रवार भएको खेलमा ८ विकेटले हराएको छ । टस जितेर ब्याटिङ गरेको पुलिसले १७ ओभर ५ वलमा अलआउट हुँदै ७३ रन मात्र जोड्यो । पुलिसका लागि सिद्धान्त लोहनीले ३४ रन जोडे । ओपनर दिलीप नाथले १० रन जोडे । अन्य कुनै पनि खेलाडीले दोहोरो अंकको रन जोड्न सकेनन् । चार खेलाडीले एक रन पनि जोड्न सकेनन् । पुलिसलाई सस्तैमा समेट्ने क्रममा हिमालयन क्रिकेट क्लवका यक्षमान कुमालले सर्वाधिक ३ विकेट लिए । त्यसैगरी, भुवन कार्की र अविनाश बोहराले २/२ विकेट लिए । ७४ रनको विजयी लक्ष्य १२ ओभर १ वलमा २ विकेटको क्षतिमा हिमालयन क्रिकेट एकेडेमीले हासिल गऱ्यो । उसका लागि ओपन भुपेन्द्र थापाले ४७ रन जोडे । त्यसैगरी, सन्तोष भट्टले ५ र सन्दीप जोराले १८ रन जोडे ।

अर्को खेलमा वालुबाटार क्रिकेट क्लवले मकवानपुर क्रिकेट क्लवले हेटौंडालाई ९ विकेटले हरायो । पहिले ब्याटिङ गरेको मकवानपुर क्रिकेट क्लवले १६ ओभर २ वलमा अलआउट हुँदै ४५ रन जोड्यो । ४६ रनको लक्ष्य वालुबाटारले ६ ओभरमा १ विकेट गुमाउँदै भेट्टायो ।

भारतविरुद्धको दोस्रो वान डेमा पनि अस्ट्रेलिया हावी

ब्रिसवन/एजेन्सी– अस्ट्रेलिया र भारतविच जारी ५ खेलको वान डे सिरिजमा अस्ट्रेलियाले २-० को अग्रता बनाएको छ । पर्थ वान डेमा पराजित भारतले ब्रिसवनमा पनि जित आत्मसात् गर्न सकेन ।

३ सयभन्दा बढी रनको लक्ष्य दिए पनि अस्ट्रेलियाविरुद्ध भारतले दुवै खेल गुमाउन बाध्य भयो । यद्यपि, खेलमा अझै ३ वान डे खेल बांकी नै छन् जसमा जित निकाल्नका लागि भारतले सबै ३ खेल जिल्पुपर्नेछ । शुक्रवार पनि भारतले रोहित शर्माको शतकीय पारीमा ३ सय ८ रनको स्कोर तयार पारेको थियो । यद्यपि, अस्ट्रेलियन ओपनरहरूको सानदार सुरुआत र जर्ज वेलीको ७६ रनको पारीमा अस्ट्रेलियाले लगातार दोस्रो खेल आफ्नो पक्षमा पार्‍यो ।

ओपनर रोहित शर्माले १ सय २४ रनको शानदार पारी खेल्दा आजिंक्य रहाणेले ८९ रनको उत्कृष्ट इनिङ खेले भने विराट कोहोली पनि रिचर्डसनद्वारा रनआउट हुनुअघि ५९ रन बनाउन सफल रहे । यद्यपि, उसका अन्य ब्याट्समान भने दोहोरो रनको स्कोर नबनाउँदै पेविलियन फर्किए । ४५ ओभरमा ४ विकेट गुमाएर २ सय ७६ रन बनाएको भारतले थप १० ओभरमा ३२ रन मात्र बनाउन सक्यो भने ४ विकेट गुमायो ।

काव्य र पशुपति उपाधिनजिक

काठमाडौं/रास– काव्य र पशुपति प्रथम साइपाल कप अन्तर्विद्यालय यू-१६ छाग्र सिक्स ए साइड फुटवल प्रतियोगितामा शुक्रवार फाइनलमा प्रवेश गरेका छन् । दुवैको 'ए' टोली फाइनलमा पुग्न सफल भयो । चार्वाहलको गणेशस्थानमा भएको सेमिफाइनलमा काव्यले माउन्ट कैलाशलाई २-० गोलले पराजित गऱ्यो । काव्यको जितमा दुवै गोल रवि खत्रीले गरे ।

वादोकाई टोली भारत जाने

काठमाडौं/रास– भारतमा हुने प्रथम इन्डो-नेपाल अन्तर्राष्ट्रिय कर्राते च्याम्पियनसिपमा सहभागी हुन १८ खेलाडीसहितको २४ सदस्यीय नेपाली टोली सोमवार भारत प्रस्थान गर्ने भएको छ ।

खेलाडीमा प्रशान्त राई, यौसुहोड लिम्बू, मिगिन आले, विजय महर्जन, विकास राजवाहक, नवीन महर्जन, सन्तोष श्रेष्ठ, ध्रुव थापा, अंकित गुरुङ, अनिल उपरकोटी, अनिश लामिछाने, विशाल राई, भुपेन्द्रमान तामाङ, आकाश तामाङ, युवराज तामाङ, शान्ता श्रेष्ठ, वर्षा बुढा मगर तथा विनिता चापागाई रहेका छन् । टिम प्रशिक्षकमा मणिकृष्ण न्यौपाने,, जुरीमा रामबहादुर लामा, टिम व्यवस्थापक/रेफ्रीमा विजय खड्का, रेफ्रीमा नीरज महर्जन र बाडेकुमार राई तथा अफिसियलमा कमल वस्नेत छन् ।

शेर्पा सम्मानित

काठमाडौं/रास– सीतापाइला तेक्वान्दो डोजाडले राष्ट्रिय खेलकूद परिषदका उपाध्यक्ष एवं नेपाल ओलम्पिक कमिटीका महासचिव लामा टेन्डी शेर्पालाई शुक्रवार सम्मान गरेको छ । नेपाली खेलकूदको विकास र विस्तारमा योगदान पुऱ्याएकामा शेर्पालाई सम्मान गरिएको हो । डोजाडका अध्यक्ष गोपाल न्यौपानेले लामालाई दोसल्ला ओढाउनाका साथै सम्मानपत्र प्रदान गरे ।

आवश्यकता

लोकप्रिय राष्ट्रिय दैनिक राजधानीका लागि केही कर्मचारी आवश्यक भएकाले इच्छुक व्यक्तिले सम्पर्क गर्नुहोला ।

पद	लेखापाल
संख्या	१ (एक)
योग्यता	बी.बी.एस. उत्तीर्ण ।
अनुभव	लेखा सम्बन्धी २ वर्षको अनुभव र Tally चलाउन जान्ने ।
तलब	आपसी समझदारीमा ।
पद	ग्राफिक्स डिजाईनर
संख्या	१ (एक)
योग्यता	+2 उत्तीर्ण ।
अनुभव	फोटोसप, इनडिजाईन, फ्रिह्यान्ड चलाउन जान्ने, साथै, नेपाली, अंग्रेजी टाइप गर्न सक्ने हुनु पर्ने छ ।
तलब	आपसी समझदारीमा ।
पद	बुकिङ्ग अफिसर
संख्या	१ (एक)
योग्यता	+2 उत्तीर्ण ।
अनुभव	अफिस प्याकेज चलाउन जान्ने र विज्ञापन सम्बन्धी अनुभव भएको हुनु पर्ने छ । *(मिडिया मार्केटिङमा अनुभव भएकालाई प्राथमिकता दिईने छ ।)*
तलब	आपसी समझदारीमा
पद	सवारी चालक (रात्रीकालीन)
संख्या	१ (एक)
अनुभव	कम्तीमा ३ वर्ष हुनुपर्ने छ ।
तलब	आपसी समझदारीमा ।

राजधानी न्यूज पब्लिकेशन प्रा.लि
कुपण्डोल, ललितपुर, फोन नं. : ५५४६३००
Email : mail@rajdhani.com.np

नेपाल सरकार
श्री सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय
जिल्ला विकास समितिको कार्यालय सूचना नं. ७
मोरङ, विराटनगर

बक्स कल्भर्ट, र सडक निर्माण कार्य सम्बन्धि शिलबन्दी बोलपत्र /दरभाउपत्र आव्हानको सूचना

(प्रकाशित मितिः २०७२।१।०२)

यस कार्यालय बाट चालु आ.व. को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत शिलबन्दी बोलपत्र/दरभाउपत्रको माध्यम बाट सूचना प्रकाशित गरी खरिद सम्झौता गर्नुपर्ने भएकोले ईच्छुक नेपाल सरकार बाट ईजाजत पत्र निर्माण व्यवसायीहरु बाट निम्न शर्तहरुको अधिनमा रही रितपुर्वकको बोलपत्र/शिलबन्दी दरभाउपत्र पेश गर्न आव्हान गरिएको छ ।

शर्तहरु :

१. ईच्छुक योग्यता पुगेका बोलपत्रदाताले ०२ फाल्गुन २०७२ र दरभाउपत्रदाताले १७ माघ २०७२ कार्यालय समय भित्रमा निम्न अनुसारको दस्तुर फिर्ता नहुने गरि नगदै तिरी नगदी रसिदका साथ आ.व. २०७१।०७२ को लागी नवीकरण भएको ईजाजत पत्र, स्थायी लेखा नम्बर तथा मू.अ.कर दर्ता प्रमाणपत्र र आ.व. २०७१।०७२ को कर चुक्ता पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी संलग्न राखी प्रोप्राईटर स्वयं वा निज बाट मन्जुरीनामा प्राप्त आधिकारिक व्यक्तिले बोलपत्र / दरभाउपत्र यस कार्यालयको योजना शाखा बाट खरीद गर्न सकिने छ ।

२. खरीद भएका बोलपत्रहरु ०३ फाल्गुन २०७२ र दरभाउपत्रहरु १८ माघ २०७२ दिनको १२.०० बजे भित्र जि.वि.स.को कार्यालय मोरङमा शिलबन्दी गरी निम्न अनुसारको रकम सहित दर्ता गराईसक्नुपर्नेछ । दर्ता भएका बोलपत्रहरु ०३ फाल्गुन २०७२ घते दिनको २.०० बजे र दरभाउपत्रहरु १८ माघ २०७२ दिनको २.०० बजे कार्यालयका प्रतिनिधि, बोलपत्रदाता दरभाउपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधिको उपस्थितीमा यस कार्यालयमा नियामानुसार खोलिनेछ । बोलपत्रदाता दरभाउपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधिहरु उपस्थित नभएमा पनि उक्त बोलपत्र दरभाउपत्र खोल्न बाधा पर्ने छैन ।

३. बोलपत्र/दरभाउपत्र साथ धरौटी बापत यस कार्यालयको नाममा कृषि विकास बैंक, लि. मुख्य शाखा कार्यालय बिराटनगर स्थित धरौटी खाता नं. ०६०१६०१०१५३७००३४ मा नगदै दाखिला गरेको सक्कल भौचर वा बोलपत्रको लागी १२० दिन र दरभाउपत्रको लागी ७५ दिन म्याद भएको शिलबन्दी बोलपत्र दरभाउपत्र कागजातमा दिईएको नमुना अनुसारको शर्त हरु उल्लेख भएको मान्यता प्राप्त क बर्गको वाणीज्य बैकबाट यस कार्यालयको नाममा जारी भएको सक्कल बिड बण्ड (बैंक ग्यारेण्टी) बोलपत्र दरभाउपत्र साथ पेश गर्नुपर्ने छ ।

४. बोलपत्रदाताले / दरभाउपत्रदाताले आफूले कबोल गर्ने अंक मूल्य अभिबृद्धि कर बाहेकको हुनुपर्नेछ ।

५. बोलपत्रदाताले /दरभाउपत्रदाताले BOQ भर्दा प्रत्येक आईटमको दररेट अंक र अक्षरमा स्पष्ट हुने गरि लेख्नु पर्नेछ । अंक र अक्षरमा फरक भएमा अक्षरमा लेखिएकोलाई मान्यता दिईने छ ।

६. निर्माण कार्य बोलपत्रदाताले /दरभाउपत्र साथ संलग्न स्पेशिफिकेशनमा उल्लेख भएको शर्त अनुसार हुनुपर्नेछ ।

७. रीत नपुगी वा म्याद नाघी आएका दरभाउपत्रहरु उपर कुनै कार्रबाही गरिने छैन ।

८. दर्ता भएका बोलपत्र / दरभाउपत्र फारामलाई आशिक वा पुर्णरुपमा स्विकृत गर्ने वा नगर्ने सम्पुर्ण अधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहने छ ।

९. बोलपत्रदाताले /दरभाउपत्र सम्बन्धि अन्य कुरा बुझ्नु परेमा कार्यालय समय भित्र यस कार्यालयमा सम्पर्क राख्न सक्नुहुनेछ । फोन नं. ०२१५२२००७

१०. खरिद कारवाहीमा भाग लिन अयोग्य हुँन भन्ने सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ४० को उपनियम २ को ड वमोजीमको दरभाउपत्रदाताले स्वयम घोषणापत्र पेश गर्नुपर्नेछ

११. बोलपत्र सम्बन्धि विस्तृत छलफल २१ माघ २०७२ दिनको १.०० बजे र दरभाउपत्र सम्बन्धि विस्तृत छलफल ११ माघ २०७२ दिनको १.०० बजे पेशगर्नु पुर्वको बैठक (PRE BID MEETING) सम्पुर्ण ईच्छुक निर्माण व्यवसायीहरुको उपस्थितीमा हुनेछ ।

१३. यसमा लेखिएको हकमा यसै अनुसार र यसमा उल्लेख नभएका अन्य कुराहरुको हकमा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, सार्वजनिक खरिद नियामावली २०६४ तथा स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ तथा प्रचलित ऐन कानुन वमोजीम हुनेछ

Details of Works

सि.न	ठेक्का नं.	कामको विवरण:	इष्टिमेट रकम भ्याट सहित रु	बोलपत्र/ दरभाउपत्र दस्तुर	धरौटी रकम रु.	कामको किसिम
१	DDC/ MOR / RTI/ NCB -10 -072/073	काली कोशी बक्स कल्भर्ट निर्माण केरौन १	५९,७७,१२८।८९	१०००	१५००००	बोलपत्र
२	DDC/ MOR / RB/ Sq -11 -072/073	गान्धी मनमोहन मार्ग सडक ग्राभेल मर्मत	१७,५०,४९,४।९३	१०००	४४०००	दरभाउपत्र
३	DDC/ MOR / RB / Sq -12 -072/073	पथरी ह्रायनीया सिक्टी जाने सडक ग्राभेल मर्मत	१३,००,०००।००	१०००	३२५००	दरभाउपत्र
४	DDC/ MOR / RB / Sq -13 -072/073	पथरी सुन्दरी सुंगा सुनवर्षि सडक ग्राभेल मर्मत	१३,७४,८७।।२६	१०००	३४५००	दरभाउपत्र
५	DDC/ MOR / RB / Sq -14 -072/073	दामाभिझा उल्लुघुट्ट शान्तिपुर लारीकट्टा सडक ग्राभेल मर्मत	११,२५,०००।००	१०००	२८५००	दरभाउपत्र
६	DDC/ MOR / RB / Sq -15 -072/073	रमाईलो दोहमना रंगेली सडक ग्राभेल मर्मत	९,९९,७४८।२४	३००	२५०००	दरभाउपत्र
७	DDC/ MOR / RB / Sq -16 -072/073	महाभारत फेदी सडक ग्राभेल मर्मत	८,७४,५९।।२८	३००	२२०००	दरभाउपत्र

राजधानी न्युज पब्लिकेसन प्रालिद्वारा प्रकाशित तथा मुद्रित, राजधानी भवन, कुपण्डोल, पो.व.नं. २०५०३ काठमाडौं, फोन : ५५४६३००/५५४१०३०/४०, फ्याक्स : ९७७-१-५०११५९४, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत : **आषिश शेरचन**, सम्पादक : **राजन शर्मा**